

ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่า
กิจการ ของบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่ม SET 100
The Impact of Employee Benefits on Financial Leverage and Firm
Value of Thailand SET 100

สุदारัตน์ มะดีเยาะ
Sudarat Madiyoh

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement For the
Degree of Master of Accountancy
Prince of Songkla University
2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลกระทบนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่า
กิจการ ของบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่ม SET 100
The Impact of Employee Benefits on Financial Leverage and Firm
Value of Thailand SET 100

สุดารัตน์ มะดีเยาะ
Sudarat Madiyoh

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement For the
Degree of Master of Accountancy
Prince of Songkla University
2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้
และมูลค่ากิจการ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย
ไทย กลุ่ม SET 100

ผู้เขียน นางสาวสุดารัตน์ มะดีเฝ้าะ
สาขาวิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....
(ดร.เอกฤทธิ แก้วประพันธ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(ดร.ศิรดา นวลประดิษฐ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ลิ้มอุสันโน)

.....กรรมการ
(ดร.เอกฤทธิ แก้วประพันธ์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟ้ารุ่งแสง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

.....
(ดร.เอกฤทธิ์ แก้วประพันธ์)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....
(นางสาวสุดารัตน์ มะดีเมาะ)
นักศึกษา

(4)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

.....

(นางสาวสุดารัตน์ มะดีเย๊ะ)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ ของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่ม SET 100
ผู้เขียน	นางสาวสุภารัตน์ มะดีเยาะ
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงานมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ อย่างไร ของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 และ เพื่อศึกษาผลกระทบหนี้สิน ผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการ หรือไม่ อย่างไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ช่วงเวลาของ การศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2560 มีทั้งหมด 31 บริษัท 217 ปีบริษัท วิเคราะห์ข้อมูลโดย เทคนิคถดถอยแบบพหุและตัวแปรหุ่น ผลการวิจัยพบว่า (1) พบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อ ความสามารถในการชำระหนี้ และ (2) ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)

คำสำคัญ : ผลประโยชน์พนักงาน, หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน, ความสามารถในการชำระหนี้, มูลค่ากิจการ (Tobin's Q) , Employee Benefits.

Thesis Title	The Impact of Employee Benefits on Financial Leverage and Firm Value of Thailand SET 100
Author	Miss Sudarat Madiyoh
Major Program	Accountancy
Academic Year	2018

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to explore the impact of Employee Benefits on Firm Leverage and (2) to investigate the impact of Employee Benefits on Firm Value of the 100 Thai Listed Companies from the year 2011-2017. The Hierarchical Multiple Regression and Dummy Variable Techniques were employed to analyze the pool data. It was found that the Employee Benefits had an impact on both Firm Leverage and Firm Value.

Keywords : Employee Benefits, Firm Leverage and Firm Value

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ดร.เอกฤทธิ์ แก้วประพันธ์ อาจารย์ในที่ปรึกษา ที่เริ่มแรกรับข้าพเจ้าเป็นนักศึกษาในที่ปรึกษา โดยให้โอกาสข้าพเจ้าได้ทำการศึกษา ในเรื่องที่ข้าพเจ้าสนใจ เรื่องมาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 19 ผลประโยชน์พนักงาน ซึ่งอาจารย์ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้กำลังใจที่ตลอดมา จนวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าได้เสร็จสมบูรณ์ แม้ว่าการศึกษาวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษา เกินกว่าที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ก็ตาม และขอกราบขอบพระคุณ ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ ที่ให้คำแนะนำ และแนะแนวที่ตรงประเด็นและชัดเจน ในส่วนของที่มาที่ไปของมาตรฐาน โดยแนะนำเอกสารต่างๆที่ควรอ่านประกอบของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 ซึ่งสามารถได้เห็นหลายๆมุมมองของมาตรฐานทั้งในและต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ต้องกราบขอบพระคุณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการศึกษาวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ สามีของข้าพเจ้า และครอบครัวของข้าพเจ้าที่ให้ความช่วยเหลือ โดยไม่มีข้อแม้ไม่ว่าจะเรื่องใดๆ ถือได้ว่าเป็นกำลังใจ กำลังกายที่ดีในการทำงานและทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าในครั้งนี้ และขอขอบคุณ นาย มานพ สกุลจิ้น ที่ได้ให้การสนับสนุนในการศึกษาตลอดหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิตของข้าพเจ้าครั้งนี้ เป็นคนที่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้มาทำในสิ่งที่ข้าพเจ้ารักและต้องการสานฝันให้ประสบความสำเร็จ อาจจะเป็นสิ่งเล็กๆ แต่ยิ่งใหญ่สำหรับข้าพเจ้ามาก เพราะหากข้าพเจ้ามีโอกาส ข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะนำความรู้ที่ข้าพเจ้าได้รับในการศึกษาหลักสูตร ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต ไปใช้ในทางที่มีประโยชน์ให้มากที่สุดเท่าที่ข้าพเจ้าจะทำได้

สุดารัตน์ มะดีเยาะ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.4.1 ขอบเขตเนื้อหาการศึกษา	5
1.4.2 ขอบเขตของประชากร	5
1.4.3 ขอบเขตระยะเวลาการศึกษา	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.5.1 ประโยชน์ทางทฤษฎี	5
1.5.2 ประโยชน์ในทางปฏิบัติ	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน	8
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย	12
2.2.1 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)	12
2.2.2 ทฤษฎีของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)	12
2.2.3 ทฤษฎีผลสืบเนื่องทางเศรษฐกิจ (Economic Consequences Theory)	13
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
2.3.1 ผลการศึกษาระหว่างหนี้สินผลประโยชน์พนักงานและความสามารถในการชำระหนี้	14
- การตั้งสมมติฐาน	17
2.3.2. ผลการศึกษาระหว่างหนี้สินผลประโยชน์พนักงานและมูลค่าของกิจการ	18
- การตั้งสมมติฐาน	21
2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย	22
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	23
3.1 ประชากร	23
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	25
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
3.3.1 ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร	25
3.3.1.1 ตัวแปรอิสระ	25
3.3.1.2 ตัวแปรตาม	26

3.3.1.3 ตัวแปรควบคุม	27
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	29
3.4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	29
3.4.2 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)	29
3.5 แผนการวิจัย	30
บทที่ 4 ผลการวิจัย	31
4.1 การอธิบายลักษณะข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา	32
4.2 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)	33
4.2.1 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน ต่อ ความสามารถในการชำระหนี้	34
4.2.2 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน ต่อ มูลค่ากิจการ (Tobin's Q)	39
4.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)	41
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	42
5.1 สรุปผลการวิจัย	42
5.1.1 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือก ในการรับรู้หนี้สิน ต่อความสามารถในการชำระหนี้	42
5.1.2 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือก ในการรับรู้หนี้สิน ต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)	42
5.2 การอภิปรายผล	43
5.2.1 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือก ในการรับรู้หนี้สินต่อความสามารถในการชำระหนี้	43
5.2.2 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดย ทางเลือกในการรับรู้หนี้สินต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)	43
5.3 ประโยชน์ที่ได้รับ	44
5.3.1. ประโยชน์ในเชิงทฤษฎี.	44
5.3.2. ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ	44
5.4 จำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	45
5.4.1 จำกัดในการวิจัย	45
5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	45
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	49
ภาคผนวก ก. รายชื่อบริษัทที่ใช้ในการวิจัย	50
ภาคผนวก ข. กระดาษทำการ	52

ประวัติผู้เขียน	58
สารบัญญัตินาม	
1.จำนวนประชากรที่ศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2560	24
2.จำนวนประชากรที่ศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามประเภทอุตสาหกรรม กลุ่ม SET 100 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 - พ.ศ. 2560	24
3.ตัวแปรหุ่นทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 19	26
4.ตัวแปรหุ่นตามกลุ่มประเภทอุตสาหกรรม	28
5.แสดงสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนตัวแปร	28
6.แผนงานวิจัย	30
7.อัตราส่วนหนี้สินของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และขนาดกิจการ	34
8. การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E))	36
9.การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio))	36
10.การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)	39
11.สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย (ระดับนัยสำคัญ 0.05)	41
สารบัญญัตินาม	
1.แนวคิดมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน	8
2.กรอบแนวคิดงานวิจัย	22

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหางานวิจัย

การประกาศเปลี่ยนแปลงมาตรฐานบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี พ.ศ. 2552 โดยมีผลบังคับใช้ พ.ศ. 2554 ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลง ครั้งยิ่งใหญ่ บัญชีไทย ทั้งการปรับปรุงมาตรฐานบัญชีเพื่อให้ความใกล้เคียงกับมาตรฐานการบัญชีและการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ สอดคล้องและเหมาะสมกับประเทศไทยในปัจจุบัน ในเวลานั้นเป็นการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรฐานบัญชีหลายฉบับ ส่งผลต่อผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการใช้มาตรฐานการบัญชีในการประกอบอาชีพ เช่น อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา พนักงานบัญชี ผู้สอบบัญชี ผู้บริหาร และนักลงทุน เป็นต้น ที่ต้องทำความรู้ความเข้าใจใหม่เพื่อความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และใช้ได้จริง ในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน เป็นการออกมาตรฐานการบัญชีใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนในประเทศไทยมีผลบังคับใช้ จะเริ่มกับกิจการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะและกิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น บริษัทมหาชน ธุรกิจภายใต้หน่วยงานกำกับ เช่น ธนาคาร บริษัทประกันภัย บริษัทประกันชีวิต เป็นต้น ส่วนบริษัทที่ไม่เป็นมหาชนและไม่เกี่ยวข้องกับสาธารณะยังไม่ต้องนำไปใช้ (สุรพล ถวัลยวิจิตร และ ปิยาภรณ์ อาสาททรงธรรม, 2555)

สำหรับประเทศไทยแล้ว มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน ถือเป็นเรื่องใหม่มาก ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ มาตรฐานบัญชีฉบับนี้น้อยมาก ถ้าเทียบกับต่างประเทศหรือประเทศที่พัฒนาแล้ว เพราะต่างประเทศนำมาตราฐานการบัญชี เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน มาใช้หลายทศวรรษแล้ว และการมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องในหลายๆประเทศ เช่น ประเทศจีน เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ สวีเดน สหรัฐอเมริกา เป็นต้น การพัฒนาของหลายๆ ประเทศ พบว่าไม่มีมาตรฐานการบัญชี เรื่อง ผลประโยชน์พนักงานแบบใดที่ดีที่สุด แม้กระทั่งประเทศที่พัฒนา เพราะแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน มีเพียงการนำมาใช้มาตรฐานบัญชีผลประโยชน์พนักงาน ให้เหมาะสมกับแต่ละประเทศนั้นๆคือ แบบที่ดีที่สุดแล้ว (Nicholas, 2009)

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงและนำมาใช้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน พบว่าส่งผลกระทบต่อรายงานงบการเงินของสถาบันการเงินเป็นอย่างมาก เนื่องจากการนำมาใช้เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ทำให้ต้องคำนวณย้อนหลังตั้งแต่วันที่พนักงานแต่ละคนเริ่มทำงาน (Past Services) จนถึงวันบังคับใช้มาตรฐานฉบับนี้ (วันชัย ธนากรกิจกุล และ ชารีสาทรกิจ, 2554) เริ่มต้นจากปี พ.ศ. 2554 บริษัทจะต้องบันทึกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงานเมื่อค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น โดยหลักการบัญชีเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงานได้กำหนดสำหรับผลตอบแทนประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานและผลประโยชน์หลังออกจากงาน คือ กิจการต้องทยอยบันทึกเป็นหนี้สินและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงานในทุกรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่วันที่พนักงานเริ่มทำงานให้กิจการ แทนวิธีเดิมที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายครั้งเดียวในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการจ่ายเงินเท่านั้น ดังนั้นตามหลักการบัญชีใหม่จะเป็นการกระจายค่าใช้จ่ายออกไปตามช่วงเวลาที่พนักงานทำงานกับกิจการ เพื่อให้สอดคล้องกันระหว่างค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับผลงานของพนักงานที่กิจการได้รับการบันทึกหนี้สินในงบแสดงฐานะและการบันทึกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในงบกำไรขาดทุน

เบ็ดเสร็จสามารถสะท้อนข้อเท็จจริงได้ชัดเจนขึ้น (สุรพล กล้วยวิชิต และ ปิยาภรณ์ อาสาททรงธรรม , 2555) โดยอาศัยการคำนวณของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดจาก (1) สมมติฐานประชากรศาสตร์ (อัตราณณะ อัตราการหมุนเวียน การเกษียณก่อนกำหนด) (2) สมมติฐานทางการเงิน (อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือน) จากนั้นบริษัทต้องบันทึกค่าใช้จ่ายที่ประมาณขึ้นในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด พร้อมกับบันทึกหนี้สินผลประโยชน์พนักงานด้วยจำนวนเดียวกัน หนี้สินผลประโยชน์พนักงานนี้จะสะสมเพิ่มขึ้นในงบดุลของบริษัทตลอดระยะเวลาที่พนักงานยังทำงานอยู่ จนกระทั่งถึงวันที่พนักงานเกษียณอายุ บริษัทจะตัดบัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงานที่เคยบันทึกไว้ ออกจากงบแสดงฐานะทางการเงิน ส่งผลให้ข้อมูลไม่บิดเบือนไปจากที่ควรเป็น ซึ่งในอดีตไม่มีการบันทึกบัญชีในการประมาณการหนี้สิน ส่งผลให้หนี้สินต่ำไปตลอดระยะเวลาที่พนักงานทำงานอยู่ แต่ในงวดที่พนักงานมีการเกษียณอายุ บริษัทกลับบันทึกค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานสูงกว่าเป็นจริง บางบริษัทอาจจะยื่นล้มละลาย เนื่องจากไม่ได้มีการประมาณการหนี้สินในเบื้องต้น เมื่อถึงเวลาชำระ บริษัทไม่สามารถชำระหนี้ดังกล่าวได้ เช่นเดียวกับ บริษัทรถยนต์ชื่อดัง General Motors (GM) ในสหรัฐอเมริกา ที่คำนวณการตั้งสำรองไม่เพียงพอ ไม่มีเงินจ่ายให้กับพนักงานเมื่อยามเกษียณ เรียกว่าง่าย ๆ ว่าบริษัทมีกำไรเท่าไร ก็ไม่เพียงพอกับการจ่ายเงินก้อนให้กับมนุษย์เงินเดือนที่เกษียณไปในแต่ละปีที่พนักงานเข้ามามากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งต้องยื่นล้มละลายในปี ค.ศ. 2009 แต่ปัจจุบันสามารถก่อตั้งบริษัทใหม่ได้สำเร็จ เป็น GM ที่มีรัฐบาลสหรัฐอเมริกาเข้ามาถือหุ้น 61% และได้มีการบริหารงานแบบคล่องตัวมากขึ้นกว่าเดิม

การเลือกวิธีการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ถือได้ว่ามีความสำคัญเนื่องจากว่า แต่ละวิธีนั้นมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่จะเลือกรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มดังกล่าวโดยวิธีไหน จำเป็นต้องหาวิธีการบันทึกค่าใช้จ่ายและหนี้สินให้ปรากฏในงบการเงิน ตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 17/2554 เรื่อง การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงสำหรับผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ในช่วงเปลี่ยนแปลงของการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ บริษัทสามารถเลือกบันทึกค่าใช้จ่ายและหนี้สินผลประโยชน์พนักงานได้ 4 วิธี ดังนี้ (1) วิธีรับรู้ทันที เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน (2) วิธีรับรู้ค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่นำมาตราฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ (3) วิธีปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวดของปี พ.ศ.2554 และ(4) วิธีปรับย้อนหลัง ทั้ง 4 วิธีนี้มาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยมีการนำมาใช้ทั้ง 4 วิธี แต่มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ มีเพียงแค่ 3 วิธี ยกเว้นวิธีปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด ที่มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศไม่นำมาปฏิบัติใช้ แต่ในประเทศไทยนั้น พบว่าบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ใช้วิธีรับรู้ปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด คิดเป็นร้อยละ 72.19 % แม้วิธีการปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวดจะไม่มีทฤษฎีบัญชีใดรองรับและถือปฏิบัติใช้ในประเทศไทยเท่านั้น (วรศักดิ์ ทุมมานนท์ และ วิภาดา ดันติประภา , 2554) นอกจากนี้วิธีการเลือกรับรู้ทางการบัญชี ยังมีผลกระทบต่อการเงินในการเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน คือ ถ้าหากกิจการรับรู้หนี้สินโดยวิธีรับรู้โดยทันทีตามมาตรฐานฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณทางการบัญชีและข้อผิดพลาด กิจการต้องบันทึกหนี้สินส่วนเพิ่มเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนซึ่งจะมีผลทำให้กำไรสำหรับงวดปัจจุบันลดลง หนี้สินระยะยาวพนักงานเพิ่มขึ้น และส่วนของผู้ถือหุ้นกิจการลดลงด้วย แต่หากกิจการเลือกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี เป็นการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มเพียงบางส่วนจะทำให้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน และส่วนของผู้ถือ

หุ้นของกิจการงวดปัจจุบันได้รับผลกระทบที่น้อยกว่าวิธีรับรู้โดยทันที แต่กิจการมีภาระที่จะต้องทยอยรับรู้ค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่ยังรับรู้ไม่ครบนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ในขณะที่หากกิจการเลือกวิธีปรับกำไรสะสม ณ วันต้นงวด หรือวิธีรับรู้โดยปรับย้อนหลังจะไม่มีผลกระทบต่องบการกำไรขาดทุน แต่จะมีผลกระทบต่องบการแสดงฐานะทางการเงินที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ กิจการจะต้องรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มโดยตรงทั้งจำนวนไปยังกำไรสะสม ณ ต้นงวด ปีของกิจการ ฉะนั้นจึงไม่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในงวดปัจจุบัน แต่จะทำให้หนี้สินของกิจการเพิ่มขึ้นและส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงทั้งจำนวน เช่นเดียวกับวิธีรับรู้โดยทันที วิธีปรับกำไรสะสม ณ วันต้นงวดและวิธีปรับย้อนหลังซึ่งจะมีผลต่องบการเงินไม่แตกต่างกันว่า “วิธีปรับกำไรสะสม” อย่างไรก็ตามการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มโดยวิธีปรับย้อนหลังถึงแม้ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินเช่นเดียวกับวิธีปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด แต่ภายใต้วิธีปรับย้อนหลังกิจการจะต้องคำนวณที่เกิดขึ้นและปรับปรุงกับบัญชีที่เกี่ยวข้องย้อนหลังซึ่งจะมีผลต่อการจัดทำงบการเงินเปรียบเทียบของกิจการ ในขณะที่วิธีปรับกับกำไรสะสมต้นงวดจะมีผลกระทบเฉพาะกำไรสะสมต้นงวดปัจจุบันเท่านั้น ฉะนั้นงบการเงินที่นำมาเปรียบเทียบจะไม่ได้รับผลกระทบ (ฉัตรมงคล วงศ์รัตนนท์, 2557)

การนำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน มาใช้นั้นสามารถสะท้อนภาพระหว่างการเกิดค่าใช้จ่ายจับคู่บริการที่ได้รับจากพนักงาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวคิดที่จะทำให้สามารถแสดงมูลค่าของพนักงานที่ซ่อนอยู่ในงบการเงินในอดีต ว่าสามารถให้ประโยชน์ในระยะต่างๆ ที่ผู้บริหารได้ทำการประมาณไว้ สอดคล้องรองรับกับแผนงานทางธุรกิจที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้ในอนาคตหรือไม่ นอกจากนี้ยังสามารถสะท้อนภาระหนี้สินที่กิจการมีต่อพนักงาน หากเปรียบเทียบกับ การที่ไม่นำมาตรฐานฉบับนี้มาใช้ (สุรพล ถวัลยวิจิตร และ ปิยาภรณ์ อาสาททรงธรรม, 2555) บัญชีที่สามารถการสะท้อนของข้อมูลที่เป็นของเท็จจริงนั้นเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการบริหารงานเพราะผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินกิจการ ไม่ว่าจะเป็น รายได้และค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เป็นหนี้สินระยะยาว ความสามารถในการชำระหนี้มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของกิจการในระดับจุลภาคและมหภาค เพราะการลงทุนที่มีดอกเบี้ยและต้องใช้ต้นทุนที่สูงนั้นกิจการต้องสร้างความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นให้นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เพราะถ้ากิจการไม่สามารถชำระหนี้ได้แล้ว จะส่งผลให้กิจการถูกลดความน่าเชื่อถือจากนักลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศ ที่ชะลอเงินทุนเข้ามาในประเทศ นักลงทุนบางประเทศเคลื่อนย้ายเงินทุนไปยังแหล่งที่อื่นที่มีความน่าเชื่อถือและผลตอบแทนที่ดีกว่า (สร้อยทิพย์ ห่อนาค, 2544)

ทางเลือกมาตรฐานการบัญชีเรื่องผลประโยชน์พนักงาน ฉบับที่ 19 มีส่วนสะท้อนในเรื่องมูลค่ากิจการไม่เพียงแต่เน้นในด้านกำไรและหนี้สิน ที่เป็นจำนวนเงินหรือสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นเท่านั้นแต่รวมถึงความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานและการดูแลพนักงานด้วย เพราะมีงานวิจัยในอดีต เรื่องการให้ผลตอบแทนพนักงานหรือการดูแลผลประโยชน์พนักงาน ผลตอบแทนที่ให้กับพนักงานอย่างเหมาะสมและเป็นสิ่งที่พึงพอใจทั้งสองฝ่ายคือผู้ให้และผู้รับนั้น จะทำให้พนักงานมีความสุขในการทำงาน เมื่อพนักงานที่มีความสุขในการทำงานจะทำให้พนักงานจงรักภักดีต่อองค์กรและลดการทุจริตในองค์กรลงได้ ส่งผลให้กิจการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป ลดอัตราหนี้ต่อทุน และลดการล้มละลายของกิจการในอนาคตได้ (Patrick and Jeroen, 2009) การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องนโยบาย กลยุทธ์ต่างๆ เทคโนโลยี เป็นต้น ถือเป็นเรื่องที่ทุกๆองค์กรให้ความสำคัญมาก รวม

ไปถึงการให้ความดูแลและการยกระดับพนักงานในองค์กร เพราะมีผลต่อโครงสร้างในการจัดหาทุน และยังสามารถช่วยลดอัตราส่วนหนี้สินขององค์กรลงได้ (Kee-Hong et al, 2010) การเปลี่ยนแปลงนโยบายของเงินบำนาญในอดีตจนถึงปัจจุบันก็มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องในแต่ละประเทศ เพื่อประโยชน์สูงสุด เงินบำนาญก็ถือได้ว่าเป็นผลประโยชน์พนักงานในระยะยาว แต่จะถูกเน้นในส่วนของรัฐบาลส่วนใหญ่ ซึ่งการทำแผนนโยบายต่างๆ มีผลต่อการลงทุนในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนเพิ่มขึ้น ภาระเพิ่มขึ้น มีความยุ่งยากมากขึ้น เพราะถ้าประเทศใดมีหนี้สินจำนวนมาก ส่งผลให้นักลงทุนไม่ตัดสินใจลงทุนในประเทศนั้นๆ ดังนั้นการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงนโยบายนั้น ต้องมีความครอบคลุมและระมัดระวังมาก โดยเฉพาะในเรื่องของสัญญาและข้อตกลงต่างๆ (Patrick and Jeroen, 2009) การวางแผนเงินบำนาญและการระดมทุนของเงินบำนาญ มีผลต่อความน่าเชื่อถือขององค์กร จะเห็นได้ชัดว่าองค์กรที่ไม่มีหลักประกันของเงินบำนาญนั้นจะถูกลดความน่าเชื่อถือลงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรที่มีหลักประกันจะได้รับความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น (Thomas, 1998) มูลค่ากิจการที่กล่าวข้างต้นนั้น ไม่เพียงแต่การเพิ่มขึ้นของกำไรในองค์กรเท่านั้น ที่จะทำให้กิจการได้รับความน่าเชื่อถือ หรือได้รับความเชื่อมั่น การดูแลพนักงานในส่วนผลประโยชน์พนักงานก็สามารถช่วยให้องค์กรได้รับความน่าเชื่อถือและได้รับความเชื่อมั่นในการตกลงตัดสินใจของนักลงทุนในโครงการนั้นๆได้

จะเห็นได้ว่า มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน โดยเฉพาะผลประโยชน์พนักงานระยะยาว มีความสำคัญและส่งผลกระทบในด้านต่างๆ เช่น การรายงานงบการเงิน การประมาณการหนี้สิน ความสามารถในการชำระหนี้สิน และความน่าเชื่อถือของนักลงทุน ผู้ที่มีความสนใจ รวมไปถึงการนำการตัดสินใจของนักลงทุน ในการกำหนดแผนนโยบายต่างๆ ของผู้บริหารในการบริหารกิจการต่อไปในอนาคต

1.2 คำถามวิจัย

- 1.2.1 ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สิน ผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ อย่างไร
- 1.2.2 ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สิน ผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.3.1 เพื่อศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สิน ผลประโยชน์พนักงานมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ อย่างไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

1.3.2 เพื่อศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สิน ผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ อย่างไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหาการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยขอบเขต เรื่องผลกระทบหนี้สิน ผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ที่อยู่ในช่วงปี พ.ศ.2554 - พ.ศ. 2560 ตลอดระยะเวลา 7 ปี

1.4.2 ขอบเขตของประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 โดยเริ่มศึกษาในระหว่างปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2560 ที่มีรายชื่ออยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ตลอดระยะเวลา 7 ปี ใน 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบด้วย (1) กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (2) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (3) กลุ่มทรัพยากร (4) กลุ่มเทคโนโลยี (5) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (6) กลุ่มบริการ

1.4.3 ขอบเขตระยะเวลาการศึกษา การศึกษา เรื่องผลกระทบหนี้สิน ผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการเก็บข้อมูลในปี พ.ศ. 2561 และทำการเก็บข้อมูลในช่วง เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2561 เป็นรายงานประจำปี พ.ศ. 2554 - 2560 และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นระยะเวลา 7 ปี ซึ่งเริ่มในปี พ.ศ.2554 เนื่องจากมีการปรับปรุงของมาตรฐานการบัญชีครั้งใหญ่เมื่อ พ.ศ. 2554 มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน กำหนดให้มีการผลบังคับสำหรับงวดบัญชีที่เริ่มในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2554 เป็นครั้งแรก โดยกิจการที่ต้องนำมาตราฐานฉบับนี้มาใช้ส่วนใหญ่เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น ธนาคาร บริษัทประกันภัย บริษัทประกันชีวิต เป็นต้น ตามมาตรฐานฉบับนี้กำหนดให้กิจการรับรู้ค่าใช้จ่ายและประมาณการหนี้สินที่เกี่ยวข้องในงวดที่เกิดภาระผูกพันที่สามารถประมาณการได้อย่างเชื่อถือ การดำเนินการมาตรฐานที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดผลกระทบต่อกิจการที่ต้องตระหนักในเรื่องของผลกระทบต่างๆ คือ ทางเลือกในการบันทึกบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง การจัดทำงบการเงิน การรายงานทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ประโยชน์ในทางทฤษฎี

1.5.1.1 เพื่อเป็นประโยชน์ในการทดสอบทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย ทฤษฎีตัวแทนและทฤษฎีการสืบเนื่องทางเศรษฐกิจ ว่าสามารถอธิบายหรือนำไปเป็นแนวทางในการรายงานข้อมูลทางการเงิน ผลประโยชน์ที่จะได้รับของผู้มีส่วนได้เสีย รวมการตัดสินใจของผู้บริหาร และการเปิดเผยข้อมูล ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน ว่าเป็นไปตามสภาวิชาชีพบัญชีกำหนดหรือไม่ เพราะเหตุใด ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

1.5.1.2 เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่นักวิจัยและผู้สนใจที่สามารถนำไปใช้ มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริษัท และเพื่อขยายขอบเขตและพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคตต่อไปได้

1.5.2 ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

1.5.2.1 เพื่อให้พนักงาน เจ้าของกิจการ และผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง ตระหนักถึงความสำคัญและกระตุ้นเพื่อทำความเข้าใจ ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน

1.5.2.2 เพื่อเป็นของฐานข้อมูล ในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนและผู้บริหาร ในด้านบริหารหนี้สินของกิจการ และความสามารถในการชำระหนี้ ที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่ากิจการในอนาคต

1.5.2.3 เพื่อเป็นแรงกระตุ้น ในการพัฒนางานวิจัยของนักวิจัยและผู้ที่มีความสนใจในด้านมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน ในหลายๆด้านและพัฒนางานวิจัยในงานที่เกี่ยวข้องในอนาคตต่อไป

1.5.2.4 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนด นโยบายและโครงการต่างๆของบริษัทหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ งานวิจัยฉบับนี้ มีคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย ดังต่อไปนี้

1.6.1 ผลประโยชน์ของพนักงาน หมายถึง สิ่งตอบแทนทุกรูปแบบที่กิจการให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการที่ได้รับจากพนักงานหรือการเลิกจ้าง

1.6.2 ผลประโยชน์หลังออกจากงาน หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งมีการจ่ายหลังจากการจ้างงานสิ้นสุดลง

1.6.3 โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน หมายถึง ข้อตกลงที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการที่กิจการตกลงจะจ่ายผลประโยชน์หลังออกจากงานให้แก่พนักงานตั้งแต่หนึ่งรายขึ้นไป

1.6.4 โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า โครงการสมทบเงิน) หมายถึง โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานที่กิจการจ่ายเงินสมทบในจำนวนที่แน่นอนให้แก่กิจการที่แยกต่างหาก (กองทุน) และไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানที่ต้องจ่ายเงินสมทบอีก หากกองทุนไม่สามารถดำรงสินทรัพย์เพียงพอที่จะจ่ายผลประโยชน์ของพนักงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของพนักงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน

1.6.5 โครงการการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า โครงการผลประโยชน์) หมายถึง โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานที่มีใช้โครงการสมทบเงิน

1.6.6 หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีตที่การชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

1.6.7 หนี้สินส่วนเพิ่ม หมายถึง หนี้สินสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานประเภทผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (Defined Benefit Plans) เมื่อหนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงนั้นมีจำนวนมากกว่าหนี้สินที่จะรับรู้ ณ วันที่เดียวกันตามนโยบายบัญชีเดิมของกิจการที่อาจบันทึกไว้ไม่ถูกต้อง หรือ ไม่เคยมีการรับรู้มาก่อน

1.6.8 วิธีปรับกับกำไรสะสม หมายถึง หมายถึง การเลือกรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มโดยวิธีปรับกำไรสะสม ณ วันต้นงวดของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2554 หรือ วิธีปรับย้อนหลัง เนื่องจากทั้งสองวิธีส่งผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบแสดงฐานะทางการเงินไม่แตกต่างกัน (สภาวิชาชีพบัญชีฯ, 2557)

1.6.9 วิธีรับรู้โดยทันที (Currently หรือ Prospectively) หมายถึง กิจการต้องนำนโยบายการบัญชีใหม่มาใช้กับรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีนับตั้งแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นต้นไป โดยไม่ต้องทำการปรับปรุงใดๆ ที่เกี่ยวกับงวดก่อนกับกำไรสะสมต้นงวด เนื่องจากกิจการไม่ต้องปรับปรุงยอดคงเหลือที่มีอยู่เดิม (สภาวิชาชีพบัญชีฯ, 2557)

1.6.10 วิธีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่นำมาตรฐานการบัญชีมาใช้ เป็นทางเลือกที่เหมือนกับที่มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 19 (IAS19) กำหนดวิธีนี้จะผลกระทบต่อกำไรสุทธิ หนี้สินระยะยาวและส่วนของผู้ถือหุ้นในงวดปัจจุบันที่นำมาตรฐานฉบับนี้มาใช้จะน้อยกว่าวิธีแรก คือ กิจการจะทยอยรับรู้หนี้สินในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นค่าใช้จ่ายและหนี้สินระยะยาวได้ภายในระยะเวลา 5 ปี จะทำให้ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินปัจจุบันมีผลกระทบน้อยกว่า แต่ผลที่ตามมา คือ กิจการต้องบันทึกค่าใช้จ่ายที่ยังรับรู้ไม่หมดจากงวดแรกต่อไปอีกจนครบระยะเวลาตัดจำหน่าย ซึ่งหมายถึงกำไรสุทธิในอนาคตเท่ากันทุกงวดจากมูลค่าการตัดจำหน่ายหนี้สินส่วนเพิ่มนี้ตลอดระยะเวลาที่กิจการเลือกซึ่งไม่เกิน 5 ปี (ฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์, 2557)

บทที่ 2

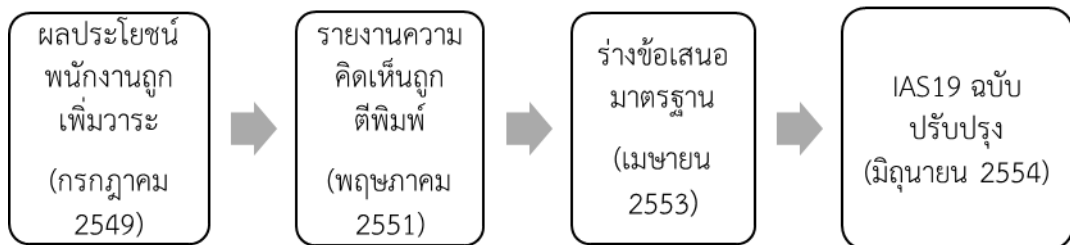
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากการสำรวจ วารสาร บทความ หนังสือ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิจัยนี้ และนำมาเป็นฐานในการกำหนดกรอบแนวคิดของงานวิจัย โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้ต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิด มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน
- 2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการตั้งสมมติฐาน
 - 2.3.1 หนี้สินผลประโยชน์พนักงานและความสามารถในการชำระหนี้
 - 2.3.2 หนี้สินผลประโยชน์พนักงานและมูลค่าของกิจการ
- 2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 แนวคิดมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน

หลังจากมาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 19 ผลประโยชน์พนักงาน (TAS19) มีผลบังคับใช้เมื่อเดือน มกราคม พ.ศ. 2554 เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.2554 คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standard - IASB) ออกมาประกาศเกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน (IAS 19 - Employee Benefit) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้บัญชี การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลของผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงานเลิกจ้างและผลประโยชน์พนักงานระยะสั้น พร้อมกับการอธิบายที่มากขึ้น ผลกระทบของการปรับปรุงมาตรฐานฉบับนี้จะมากขึ้นหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของผลประโยชน์พนักงานของแต่ละองค์กร รวมถึงการเลือกในการบันทึกบัญชีที่เลือกใช้ภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (สุทิม ภัทรมาลัย, 2554)

ที่มา : (สุทิม ภัทรมาลัย, 2554)

รูปภาพ 2.1 แนวคิดมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน

วัตถุประสงค์หลักของการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีก็เพื่อให้มีความสอดคล้องในการบันทึกบัญชีเพิ่มมากขึ้น ให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่ต้องการได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้มากขึ้น รวมถึงการเน้นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลประโยชน์พนักงานและเป็นโอกาสที่ได้นำเสนอเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงานเลิกจ้าง (Termination benefits) ให้เสร็จสิ้นพร้อมกับผลประโยชน์พนักงานอื่นๆ (Other employee benefits) สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และเพื่อกำหนดวิธีการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลของผลประโยชน์พนักงาน โดยกำหนดให้กิจการต้องรับรู้หนี้สินเมื่อพนักงานได้บริการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์พนักงานที่กิจการจะจ่ายในอนาคตและบันทึกค่าใช้จ่ายเมื่อกิจการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการให้บริการของพนักงานเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์พนักงาน ได้มีการยกเครื่องมาตรฐานรายงานทางการเงินของประเทศไทยครั้งใหญ่ เพื่อสอดคล้องกับมาตรฐานรายงานทางการเงินของสากล ซึ่งในครั้งนั้นส่งผลให้มีการจัดประเภทกิจการในประเทศไทยเป็น 2 ระดับ (1) กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ PAEs เช่น บริษัทมหาชน บริษัทหลักทรัพย์ และสถาบันการเงินซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้บริษัทกลุ่มนี้ต้องทำรายงานหนี้สินของ ผลประโยชน์พนักงาน TAS 19 (2) กิจการที่ไม่ได้มีส่วนได้เสียสาธารณะ NPAEs คือกลุ่มบริษัทที่ไม่ใช่ PAEs ซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน TFRS for NPAEs (มาตรฐานชุดเล็ก) ทำให้บริษัทกลุ่มนี้ได้รับการอะลุ่มอล่วยยังไม่ต้องทำบัญชี รายงานหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน TAs 19

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน กำหนดให้ผลประโยชน์พนักงาน แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. ผลประโยชน์พนักงานระยะสั้น (Short-term Benefits)
 2. ผลประโยชน์หลังออกจากงาน (Post-employment Benefits)
 3. ผลประโยชน์พนักงานระยะยาวอื่นของพนักงาน (Other long – term employee benefit)
 4. ผลประโยชน์พนักงานเมื่อเลิกจ้าง (Termination benefits)
- ผลประโยชน์พนักงาน หมายถึง สิ่งตอบแทนทุกรูปแบบที่กิจการให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการที่ได้รับจากพนักงานหรือการเลิกจ้าง

1. ผลประโยชน์พนักงานระยะสั้น (Short-term Benefits) หมายถึง ผลประโยชน์พนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งคาดว่าจะจ่ายชำระทั้งจำนวนก่อน 12 เดือน หลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานประจำปีที่พนักงานได้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น

1.1 ผลประโยชน์พนักงานที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ เงินเดือน และค่าจ้าง เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เงินที่บริษัทจ่ายสำหรับการลาหยุดพักผ่อนประจำปี รวมถึงการลาป่วย เงินส่วนแบ่งกำไร และโบนัส (ภายในระยะเวลา 12 เดือน นับจากวันสิ้นงวด)

1.2 ผลประโยชน์พนักงานที่ไม่เป็นตัวเงิน ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่ายานพาหนะ ค่าที่พัก ค่าสินค้าหรือบริการที่บริษัทให้เปล่าหรือให้ในลักษณะอุดหนุน

2. ผลประโยชน์หลังออกจากงาน (Post-employment Benefits) หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงาน (ที่มีใช้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง) ซึ่งมีการจ่ายหลังจากการจ้างงานสิ้นสุดลง เช่น

ผลประโยชน์อื่นเมื่อออกจากงาน บำนาญ ค่าเบี้ยประกันชีวิต และค่ารักษาพยาบาลพนักงานหลังออกจากงาน

3. ผลประโยชน์พนักงานระยะยาวอื่นของพนักงาน (Other long – term employee benefit) หมายถึง ผลประโยชน์ทั้งหมดของพนักงานที่มีผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง เช่น ผลประโยชน์จากการทำงานครบ 50 ปี ผลประโยชน์ที่จ่ายสำหรับการหยุดทำงาน ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายให้พนักงานจากการทำงานเป็นระยะเวลานาน

4. ผลประโยชน์พนักงานเมื่อเลิกจ้าง (Termination benefits) หมายถึง ผลประโยชน์ของพนักงานที่ให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับการเลิกจ้างงานของพนักงาน ซึ่งเป็นผลจากข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

4.1 การตัดสินใจของกิจการที่จะเลิกจ้างพนักงานก่อนวันออกจากงานตามปกติ หรือ

4.2 การตัดสินใจของพนักงานที่จะยอมรับข้อเสนอมอบผลประโยชน์เพื่อแลกเปลี่ยนกับการเลิกจ้าง เช่น ผลประโยชน์ที่จ่ายให้พนักงานเนื่องจากบริษัทยกเลิกการจ้างงานก่อนวันปลดเกษียณตามปกติและการตัดสินใจของพนักงานที่สมัครใจออกจากงานเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ กำหนดให้บริษัทต้องรับรู้รายการดังนี้

1. หนี้สิน เมื่อพนักงานได้ให้บริการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์พนักงานที่บริษัทจะต้องจ่ายในอนาคต

2. ค่าใช้จ่าย เมื่อบริษัทได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ จากการให้บริการของพนักงานเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์พนักงาน

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษามาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงานที่มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 กำหนดทางเลือกปฏิบัติไว้มากกว่าหนึ่งวิธี สำหรับการรับรู้ผลกำไรและผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงานและการรับรู้ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานในช่วงที่มีการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ครั้งแรก สามารถแยกประเภทได้ดังนี้

1. โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ (Defined contribution plans) ลักษณะสำคัญของโครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ คือ พนักงานเป็นผู้รับความเสี่ยงที่เป็นสาระสำคัญของทั้งความเสี่ยงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย และความเสี่ยงจากการลงทุน ขณะที่กิจการรับภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানของกิจการจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนที่กิจการตกลงจะสมทบเข้ากองทุน ตัวอย่างของโครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

2. โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (Defined benefit plans) ลักษณะสำคัญของโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ คือ กิจการเป็นผู้รับความเสี่ยงที่เป็นสาระสำคัญของทั้งความเสี่ยงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย และความเสี่ยงจากการลงทุน ภาระผูกพันของกิจการจึงไม่ได้จำกัดเพียงจำนวนที่กิจการจ่ายสมทบในระหว่างงวดเท่านั้น (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปรับปรุง 2557)

ทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงานเมื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 โดยมีทางเลือกทั้งหมด 4 ทางเลือก โดยกิจการต้องรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงานในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงสำหรับโครงการผลประโยชน์ ณ วันนั้น ถ้าหนี้สินในในช่วงการเปลี่ยนแปลงมากกว่าหนี้สินที่จะรับรู้ ณ วันที่เดียวกันตาม นโยบายบัญชีเดิมของกิจการ กิจการต้องเลือกแนวทางที่จะเพิ่มหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์โดยเพิกถอนไม่ได้ ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 17/2554 เรื่อง การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงสำหรับผลประโยชน์พนักงาน โดยกิจการสามารถรับรู้มูลค่าหนี้สินได้ 4 ทางเลือก กิจการสามารถเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ (ฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์, 2557)

1. รับรู้โดยทันทีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการบัญชีและข้อผิดพลาด ถ้ากิจการเลือกวิธีนี้จะสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IAS 19) วิธีนี้จะทำให้ค่าใช้จ่ายและหนี้สินเพิ่มขึ้นเต็มจำนวน จะทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นจะลดลงจากกำไรสุทธิที่ลดลงจากการบันทึกค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานดังกล่าว ส่งผลต่อผลการดำเนินงานในงวดที่นำมาตราฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ จะทำให้กำไรสุทธิและส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงในขณะที่หนี้สินผลประโยชน์พนักงานระยะยาวเพิ่มเติมจำนวน (ฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์, 2557)

2. รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่นำมาตราฐานการบัญชีมาใช้ เป็นทางเลือกที่เหมือนกับที่มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 19 (IAS19) กำหนดวิธีนี้จะผลกระทบต่อกำไรสุทธิ หนี้สินระยะยาวและส่วนของผู้ถือหุ้นในงวดปัจจุบันที่นำมาตราฐานฉบับนี้มาใช้ น้อยกว่าวิธีแรก คือ กิจการจะทยอยรับรู้หนี้สินในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นค่าใช้จ่ายและหนี้สินระยะยาวได้ภายในระยะเวลา 5 ปี จะทำให้ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินปัจจุบันมีผลกระทบ น้อยกว่า แต่ผลที่ตามมา คือกิจการต้องบันทึกค่าใช้จ่ายที่ยังรับรู้ไม่หมดจากงวดแรกต่อไปอีกจนครบ ระยะเวลาตัดจำหน่าย ซึ่งหมายถึงกำไรสุทธิในอนาคตเท่ากันทุกงวดจากมูลค่าการตัดจำหน่ายหนี้สิน ส่วนเพิ่มนี้ตลอดระยะเวลาที่กิจการเลือกซึ่งไม่เกิน 5 ปี (ฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์, 2557)

3. รับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ วันต้นงวด ของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2554 (ใช้เฉพาะ กรณีที่ กิจการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ครั้งแรกใน 2554) วิธีนี้เป็นวิธีที่สภาวิชาชีพบัญชีฯ กำหนด ขึ้นมาใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น จึงไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ส่งผล กระทบต่องบการเงินเท่านั้น คือ จะทำให้หนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้นและส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงเป็น จำนวนมากและจะไม่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของกิจการ (ฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์, 2557)

4. รับรู้โดยใช้วิธีปรับย้อนหลัง เป็นวิธีที่ไม่ได้ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 19 (IAS19) แต่เมื่อพิจารณาจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (IAS 8 : Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors) ซึ่งระบุไว้ว่าหากกิจการได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีอัน เป็นผลจากการเริ่มนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาถือปฏิบัติ แต่มาตรฐานการรายงานทาง การเงินนั้นไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือกิจการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ด้วยความสมัครใจ กิจการต้องปรับงบการเงินย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้น ฉะนั้นทางเลือกวิธี นี้จึงถือว่ามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ โดยผลกระทบจากการปรับปรุงบ

การเงินย้อนหลังจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจได้ดีขึ้นเนื่องจากงบการเงินของกิจการสามารถเปรียบเทียบกันได้ (ฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์, 2557)

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

2.2.1 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ฝ่าย ที่เกี่ยวข้องโดยฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ตัวการ (Principle) หรือเจ้าของ และอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ตัวแทน (Agent) ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญาร่วมกัน (Contracting) โดยตัวการได้มอบหมายอำนาจในการตัดสินใจของตนเองให้แก่ตัวแทนในการบริหารงานแทนตน ในขณะที่ตัวแทนก็ได้ให้สัญญาในการปฏิบัติงานแทนเจ้าของ Fields , Lys, Vincent (2001) โดยภายใต้ทฤษฎีตัวแทนสามารถนำมาใช้อธิบายการตัดสินใจเลือกวิธีการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มผลประโยชน์พนักงานในครั้งนี้อย่างไรได้ เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีได้กำหนดวิธีการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มไว้หลายวิธีและแต่ละวิธีก็มีผลกระทบต่อการเงินที่แตกต่างกัน (ฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์, 2557) เป็นการทำงานของผู้บริหารที่ทำหน้าที่แทนเจ้าของหรือผู้ลงทุน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตกลงกันทั้งสองฝ่ายและเพื่อประโยชน์ของเจ้าของหรือผู้ลงทุน (ไม่ใช่ประโยชน์ส่วนตัว) โดยผู้บริหารได้รับผลตอบแทนจากการปฏิบัติงานดังกล่าว จากทฤษฎีตัวแทนจากการศึกษาของ Mc Colgan จะสามารถแบ่งแยกสาเหตุการเกิดปัญหาดังกล่าวออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. Moral-Hazard คือ ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากผู้บริหารบริหารกิจการโดย คำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเองมากกว่าผลประโยชน์องค์กร

2. Earnings Retention คือ ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากผู้บริหารจะใช้เงินทุน ภายในองค์กรในการลงทุนขยายกิจการมากกว่าการหาเงินลงทุนจากภายนอก ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะส่งผลทำให้เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับมีค่าลดลง

3. Time Horizon คือ ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากผู้บริหารใส่ใจการลงทุนในองค์กรในระยะยาวที่ดำรงตำแหน่งมากกว่าความมั่นคงขององค์กรในระยะยาว

4. Risk Aversion คือ ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากลงทุนของผู้บริหาร บางองค์กรผู้บริหารมองผลตอบแทนที่ได้รับของตนเองเพียงเงินเดือนที่ได้รับ ทำให้ผู้บริหารเลือกการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำโดยไม่ได้ให้ความสนใจต่อผลตอบแทนที่จะได้รับว่าจะมากน้อยเพียงใด (ฐิติษฐ์ สวโรจน์กิจเตโช, 2558)

2.2.2 ทฤษฎีของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)

ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Rober, 1992) อธิบายว่าทฤษฎีนี้ในมุมมองของบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่าย โดยผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้นสามารถส่งผลกระทบต่อการณ์ธุรกิจของบริษัท หรืออาจจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท ภายใต้มุมมองของผู้มีส่วนได้เสีย บริษัทจะระบุดังกล่าวของผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญที่สุดและจะบริหารความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มเพื่อประโยชน์ของบริษัท ผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญอาจจะรวมถึงเจ้าหนี้ผู้ซึ่งควบคุมทรัพยากรที่บริษัทได้มา เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้ขายหรือลูกค้าซึ่งบริษัทได้มาและขายไป ซึ่งสินค้าและบริการและหน่วยงานทางกฎหมายซึ่งอาจกำหนดข้อบังคับที่ส่งผลกระทบต่อ

ดำเนินธุรกิจของบริษัท ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายมีความสำคัญต่อบริษัทไม่เหมือนกันและส่งผลกระทบต่อบริษัทแตกต่างกัน บริษัทไม่สามารถจะตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มได้ ดังนั้นผู้มีส่วนได้เสียที่บริษัทเห็นว่ามีความสำคัญจะได้รับการตอบสนองความต้องการก่อนผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มอื่น หนทางหนึ่งที่จะตอบสนองความต้องการได้คือ การเปิดเผยข้อมูล เช่น บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อจะบอกกล่าวถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียบางกลุ่มที่มีความสนใจด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมว่าการดำเนินงานของบริษัทคำนึงถึงผลกระทบทางสังคมเสมอและการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่มีส่วนสำคัญในการตัดสินใจของผู้มีส่วนได้เสีย โดยให้ความสำคัญแก่ผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบทุกคนและทุกๆด้าน

2.2.3 ทฤษฎีผลสืบเนื่องทางเศรษฐกิจ (Economic Consequences Theory)

คือ ผลกระทบของรายงานทางบัญชีที่มีต่อพฤติกรรม การตัดสินใจของธุรกิจ รัฐบาล สหภาพ นักลงทุนและเจ้าหน้าที่ โดยที่การตัดสินใจของแต่ละบุคคล หรือกลุ่มบุคคลหนึ่งสามารถก่อให้เกิดผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง (Zeff, 1978) ผลกระทบของนโยบายบัญชีหรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีจะมีผลต่อมูลค่าของกิจการแม้ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นจะไม่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสด เนื่องจากนโยบายบัญชีมีผลต่อกิจการ ก็จะมีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริการและนักลงทุนตามลำดับ (Scott, 2003) ดังนั้น การที่บริหารจะพิจารณาในการตัดสินใจนั้น จึงต้องมีการคิดทบทวน อย่างรอบคอบ ในทุกๆด้าน เพราะต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาในอนาคต

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน เริ่มมีการนำมาใช้ในประเทศไทย เริ่มวันที่ 1 เดือน มกราคม พ.ศ.2554 ตามสภาวิชาชีพบัญชีฯประกาศใช้ โดยบังคับใช้ในส่วนของบริษัทที่จดทะเบียนมีส่วนได้เสียต่อสาธารณะ จึงทำให้บริษัทที่เข้าหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับนี้ต้องมีการปรับตัว ทำความเข้าใจกันใหม่ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ตามมาตรฐานฉบับนี้กำหนดให้กิจการต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายและประมาณการหนี้สินที่เกี่ยวข้องในงวดที่เกิดภาระผูกพันที่สามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยผู้บริหารในแต่ละบริษัทนั้นมีความแตกต่างในการเลือกปฏิบัติทางบัญชีในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เหมาะสมกับบริษัท และกระทำอย่างระมัดระวัง รอบคอบอย่างมาก เพราะหนี้สินผลประโยชน์พนักงานนั้นเป็นหนี้สินที่มีระยะยาวที่ต้องชำระในอนาคตอย่างแน่นอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน

2.3.1 ผลการศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานและความสามารถในการชำระหนี้

การศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ มีตั้งแต่เริ่มก่อนการบังคับใช้และหลังปีการบังคับใช้ เพื่อศึกษาถึงความพร้อม ความรู้ความเข้าใจ และผลกระทบต่างๆ ในการนำมาตราฐานการบัญชีดังกล่าวมาปฏิบัติใช้ ซึ่งมีผู้วิจัยและศึกษาในเรื่องดังกล่าวโดยการศึกษาดังกล่าวพบเพียงว่ามีผลกระทบด้านการเงินและด้านการดำเนินงาน ไม่ได้พบผลกระทบการศึกษาแบบตรงๆ เกี่ยวกับหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้ งานวิจัยผลกระทบของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน ที่มีต่อธนาคารพาณิชย์ โดยใช้เครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม ในการเก็บรวมข้อมูล ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และเลือกทำแบบสอบถามพนักงานบัญชีผู้ปฏิบัติงานในธนาคารพาณิชย์ที่ทำงานในสำนักงานใหญ่ จำนวน 4 แห่ง คือ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกร ธนาคารไทยพาณิชย์ การที่ได้มีการศึกษาธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากว่าเป็นธนาคารพาณิชย์ ที่เข้าหลักเกณฑ์ในการที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว เพื่อการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ผลกระทบของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงานที่มีต่อธนาคารพาณิชย์นั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าธนาคารพาณิชย์ได้รับผลกระทบด้านการเงินมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.22 และรองลงมาเป็นผลกระทบด้านการดำเนินงาน เพราะธนาคารมีการจัดประเภทโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน เป็นโครงการสมทบหรือโครงการผลประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.50 ซึ่งเป็นภาระหนี้สินระยะยาว และต้องชำระหนี้ โดยสอดคล้องกับบทความ เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ IFRS และมาตรฐานการบัญชีไทย ผลงานของ อังรัตน์ เปรียบจรรย์วัฒน์ พบว่า ภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการจ่ายผลประโยชน์พนักงานที่เกิดจากการที่พนักงานทำงานในอดีต ซึ่งเป็นภาระผูกพัน ที่บริษัทรับรู้อยู่แล้วว่าจะต้องจ่าย แต่ยังไม่จ่ายเพราะพนักงานยังไม่ถึงกำหนดที่จะได้รับ จึงถือว่าเป็นหนี้สิน (พินิตา สุนทรอำไพ, 2553)

ต่อมาในปีใกล้เคียงกันงานวิจัยผลกระทบของการนำมาตราฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ของพนักงานมาใช้กับงบการเงิน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 2554 ซึ่งเป็นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่สุดของมาตรฐานการบัญชีไทย พบว่าบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.19 เลือกรับรู้หนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงที่มากกว่าหนี้สินที่รับรู้ ณ วันเดียวกันตามนโยบายการบัญชีเดิม โดยวิธีปรับกับกำไรสะสม ณ วัน ต้นงวด ทั้งๆ ที่ไม่มีทฤษฎีบัญชีใดรองรับและเป็นวิธีที่ถือปฏิบัติเฉพาะในประเทศไทยก็ตาม รองลงมาเป็นวิธีเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี ร้อยละ 12.36 ซึ่งเป็นวิธีที่ลดผลกระทบต่อการเงินในปีที่เริ่มใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ครั้งแรก ส่วนบริษัทที่เลือกรับรู้หนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงโดยวิธีปรับงบการเงินย้อนหลัง ร้อยละ 11.04 และวิธีรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ร้อยละ 4.42 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการเลือกรับรู้หนี้สินในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าหนี้สินที่รับรู้ ณ วันเดียวกันตามนโยบายการบัญชีเดิมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การกำหนดทางเลือกในการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็น 4 ทางเลือกที่มีความจำเป็น โดยทั้ง 4 วิธีนั้นมีผลต่องบการเงิน งบแสดงฐานะทางการเงินของบริษัท ซึ่งผู้บริหารจะเป็นผู้ตัดสินใจในการเลือกนโยบายดังกล่าวด้วย (วรศักดิ์ ทูมมานนท์ และ วิภาดา ตันติประภา, 2554)

ในปีเดียวกันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นได้รับความสนใจอย่างมากต่อนักวิจัยและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในมาตรฐานการบัญชีดังกล่าว งานวิจัยผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีใหม่ต่องบการเงินและรายงานสถิติที่ ธปท.เผยแพร่ พบว่า มาตรฐานที่มีผลกระทบต่องบการเงินมีทั้งหมด 30 ฉบับ แบ่งออกเป็นมาตรฐานการบัญชีของไทย 22 ฉบับ มาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย 3 ฉบับ และมาตรฐานการบัญชีเดิมของไทยอีก 5 ฉบับ ซึ่งมีมาตรฐานที่น่าสนใจอยู่ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน และ ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ เนื่องจากเป็นมาตรฐานใหม่ที่ยังไม่เคยใช้ในประเทศไทยมาก่อน รวมทั้งยังเป็นมาตรฐานการบัญชีที่มีผลกระทบต่อฐานะการดำเนินงานและเงินกองทุนของสถาบันการเงิน ซึ่งมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน กิจการจะต้องเริ่มทยอยบันทึกภาระหนี้และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงาน หรือผลตอบแทนที่กิจการให้แก่พนักงานในทุกงวดการบัญชีตั้งแต่วันที่พนักงานเริ่มทำงานให้กับกิจการ (Past Services) จนวันที่เริ่มบังคับใช้มาตรฐานนี้ แทนวิธีเดิมที่จะบันทึกค่าใช้จ่ายครั้งเดียวในงวดการบัญชีที่มีการจ่ายเงินออกไปจริงเท่านั้น ทำให้งบการเงินที่ได้บันทึกภาระหนี้สินในรายงานฐานะการเงิน และบันทึกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสะท้อนข้อเท็จจริงมากขึ้น ผลกระทบที่มีต่อสถาบันการเงินแต่ละแห่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละสถาบันการเงินและทางเลือกที่สถาบันการเงินเลือกใช้ ซึ่งสถาบันการเงินไทยส่วนใหญ่จะเลือกแนวทางที่ 2 คือ วิธีปรับกำไรสะสมต้นปี พ.ศ.2554 ทั้งจำนวน

นอกจากนี้สถาบันการเงินยังมีภาระที่จะต้องใช้หลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในการประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับผลประโยชน์ของพนักงานที่เปลี่ยนแปลงทุกปี ซึ่งเกิดจากจำนวนพนักงานที่เปลี่ยนแปลงเกณฑ์การจ่ายที่เปลี่ยนไป เป็นต้น (วันชัย ธนากรกิจกุล และ ชารี สาทรกิจ, 2554) จะเห็นได้ว่าทางเลือกการบัญชีในช่วงการเปลี่ยนแปลงนั้นได้รับความสนใจอย่างมาก เพราะมีงานวิจัยในปีเดียวกัน เรื่อง นโยบายการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงานของบริษัทในอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า นโยบายการบัญชีในเรื่อง การรับรู้ผลกำไร และขาดทุนจากการประมาณการตามคณิตศาสตร์ประกันภัยกลุ่มตัวอย่างเลือกวิธีรับรู้เป็นกำไรขาดทุนและวิธีรับรู้เป็นรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรที่แตกต่างกันเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับนโยบายการบัญชีในเรื่องการรับรู้ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน กลุ่มตัวอย่างเลือกวิธีลดกำไรสะสมต้นงวดมากที่สุดและเลือกวิธีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนน้อยที่สุด นอกจากนี้บริษัทที่มีขนาดที่แตกต่างกันมีความสามารถในการทำกำไรที่แตกต่างกันหรือมีนโยบายทางการเงินที่แตกต่างกัน เลือกใช้นโยบายการบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (อนงค์ บุญยนิธิกุล, 2554)

ในขณะที่เดียวกันนั้นงานวิจัยเรื่องผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทยหลายฉบับ ในปี 2554 พบว่า มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน เป็นมาตรฐานที่มีผลกระทบต่อพนักงานมากที่สุด เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของรายการบัญชีใหม่ คือ ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานและประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานและมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้สินและค่าใช้จ่าย รวมทั้งต้นทุนการผลิต ตอบสนองของตลาดต่อการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงานประเภทโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานบัญชีฉบับที่ 19 หลักฐานเชิงประจักษ์จาก

ประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่ากิจการที่ได้รับผลกระทบจากการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มมีผลต่อกำไรต่อหุ้นสูง และกิจการที่มีค่าตอบแทนรวมของผู้บริหารสูงมีผลต่อแนวโน้มที่จะไม่เลือกวิธีการรับรู้ทันทีเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีปรับกับกำไรสะสม ในขณะที่ขาดทุนสะสมยกมาและขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นหลังจากการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มมีผลต่อแนวโน้มที่ผู้บริหารจะเลือกวิธีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีปรับกำไรสะสม ในขณะที่การศึกษาครั้งนี้ไม่พบว่าหนี้สินส่วนเพิ่มมีผลต่อแนวโน้มที่ผู้บริหารจะเลือกวิธีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายด้วยวิธีเส้นตรง (Taesirilhet, 2012) และงานวิจัยเรื่องนโยบายการบัญชีและผลกระทบของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงานต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน (กิตติมา อัครนุพงศ์ และ นิยะดา วิเศษบริสุทธิ์, 2557) นโยบายการบัญชีที่บริษัทเลือกใช้ในปีแรกที่มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 บังคับใช้ พบว่า (1) บริษัทที่จดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรใช้วิธีปรับกำไรสะสมต้นงวดปี 2554 มากที่สุด รองลงมา คือ การปรับงบการเงินย้อนหลัง รองลงมา คือ การรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายโดยทยอยตัดจำหน่ายเป็นเส้นตรงภายใน 5 ปี และการรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่น้อยที่สุด (2) การทดสอบอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้ พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมทั้งรวมผลกระทบฉบับที่ 19 มากกว่าอัตราส่วนที่เอาผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ทั้งปี 2554 และ ปี 2555 เช่นเดียวกันอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่รวมผลกระทบของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 มากกว่าอัตราส่วนที่เอาผลกระทบของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 ออกอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 และภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ในงบแสดงฐานะการเงินที่ให้มูลค่าหนี้สินสูงขึ้นของบริษัทจดทะเบียนสูงขึ้นอย่างมากและส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนแสดงสภาพหนี้ของบริษัทจดทะเบียนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (3) การทดสอบอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร พบว่า บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีบางบริษัทที่เกิดขาดทุนจากการดำเนินงานในปี 2555 ส่วนค่าต่ำสุดของอัตราส่วนอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ตีลบในปี 2554 และ ปี 2555 แสดงว่าบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรบางชนิดที่เกิดผลขาดทุนสุทธิในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทั้งสองปี และเป็นที่ยืนยันว่าค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานมีผลทำให้กำไรจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิของกิจการลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลง นโยบายการบัญชีผลประโยชน์พนักงานมีผลทำให้กำไรสะสมลดลง ซึ่งกำไรสะสมที่ลดลงส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง (4) การทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างขนาดและจำนวนพนักงานกับภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานและค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน พบว่า กิจการขนาดใหญ่หรือมีจำนวนพนักงานมากจะมีมูลค่าของภาวะผูกพันหนี้สินผลประโยชน์พนักงานมากกว่ากิจการขนาดเล็กหรือจำนวนพนักงานน้อย

บทความเรื่อง ผลกระทบจากนำมาตรฐานการบัญชีผลประโยชน์พนักงานไปใช้ธุรกิจกรณีศึกษาสถาบันการเงินไทย พบว่า การนำมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน มาใช้ สามารถสะท้อนภาระหนี้สินที่กิจการมีต่อพนักงาน หากเปรียบเทียบกับการไม่นำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาใช้ หนี้สินที่เป็นภาระผูกพันต้องจ่ายให้แก่พนักงานแสดงจำนวนที่ต่ำไปซึ่งไม่สอดคล้องกับความจริง ดังเช่น ปัญหาสถาบันการเงินที่เกิดกับประเทศไทยในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2540 เพราะฉะนั้นจากกรณีศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในช่วงแรก สถาบันการเงินในประเทศไทยมีภาระที่ต้องปรับตัว เมื่อนำมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวมาใช้ อย่างไรก็ตามสถาบันการเงินยังมีวิธีการ

บัญชีที่ยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถปรับตัวได้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นสากลและยั่งยืนในระยะยาวต่อไป (สุรพล ฤวัลยวิจิต และ ปิยาภรณ์ อาสาททรงธรรม, 2555) และงานวิจัยเรื่อง ความเข้าใจผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน พบว่า จากผลการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับทางเลือกสำหรับปฏิบัติในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 122 คน เลือกทางเลือกวิธีปฏิบัติการบัญชี คือ วิธี ปรับกำไรสะสม ณ วัน ต้นงวดของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2554 ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2554) และ (หนึ่งฤทัย รุ่งเรือง, 2554)

จากการทบทวนวรรณกรรมผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้ โดยทางเลือกทางการบัญชีจะเห็นได้ว่า ทางเลือกทางการบัญชีในการรับรู้หนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงที่มากกว่าหนี้สินที่รับรู้ ณ วันเดียวกันตามนโยบายการบัญชีเดิม โดยจะเลือกวิธีปรับกำไรกำไรสะสม ณ วัน ต้นงวดมากที่สุด ทั้งนี้ที่ไม่มีทฤษฎีบัญชีใดรองรับและเป็นวิธีที่ถือปฏิบัติเฉพาะในประเทศไทยก็ตาม รองลงมาเป็นวิธีเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี ซึ่งเป็นวิธีที่ลดผลกระทบต่อการเงินในปีที่เริ่มใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ครั้งแรก ส่วนบริษัทที่เลือกรับรู้หนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงโดยวิธีปรับงบการเงินย้อนหลัง และวิธีรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการเลือกรับรู้หนี้สินในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าหนี้สินที่รับรู้ ณ วันเดียวกันตามนโยบายการบัญชีเดิมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นว่าการกำหนดทางเลือกในการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็น 4 ทางเลือกที่มีความจำเป็นและผลกระทบที่ได้รับจากการนำไปใช้ในช่วงที่มีการเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน และหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มาตรฐานฉบับที่ 19 มีผลกระทบด้านการเงินมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยและรองลงมาเป็นผลกระทบด้านการดำเนินงาน โดยทางเลือกทางการบัญชีและผลกระทบด้านการเงิน ผลการดำเนินงาน มีผลกระทบต้องบแสดงฐานะทางการเงินและนำไปสู่การตัดสินใจในเรื่องนโยบายต่างๆทั้งสิ้น จึงนำไปสู่ที่ทำการตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

H1: วิธีการเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้

2.3.2 ผลการศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานและมูลค่าของกิจการ

การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชีฯ ปี พ.ศ.2552 และให้มีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ.2554 นับว่าเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของประเทศไทยสำหรับมาตรฐานบัญชี ในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหลายฉบับนั้น มีลักษณะที่มีการปรับปรุงและการออกฉบับใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาก โดยได้มีการจัดตั้งนโยบายบัญชีสถาบันการเงิน เพื่อดูแลมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่น่ามาเป็นนโยบาย คือ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน โดยเฉพาะผู้บริหาร เจ้าของบริษัทหรือเจ้าของกิจการ นักลงทุน อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา รวมไปถึงพนักงานของบริษัทนั้นๆด้วย โดยมูลค่าของกิจการเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหาร ต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่ต้องการเงินทุนจากนักลงทุนเพื่อขยายการเติบโตของบริษัท ซึ่งหน้าที่ของผู้บริหารก็คือการสร้างมูลค่าสูงสุดให้แก่ บริษัท ผู้ถือหุ้น และพยายามสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนให้สูงขึ้นเพื่อดึงดูดนักลงทุน

การสร้างมูลค่ากิจการสามารถสร้างจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่กิจการประกอบ โดยกิจการอาจ พิจารณาได้ว่าเป็นสินทรัพย์ทางการเงินประเภทหนึ่ง เพราะสามารถผลิตกระแสเงินได้จากการดำเนินงาน และเมื่อกิจการเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน มูลค่าของกิจการจึงสามารถกำหนดได้ตามหลักการกำหนดมูลค่าของสินทรัพย์ว่าต้องเท่ากับระดับกระแสเงินสด ซึ่งกิจการสามารถผลิตได้สุทธิ แต่ไม่หักค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้เงินทุนและนโยบายต่างๆของบริษัทที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจการลงทุนโดยมีงานวิจัยของ (Thomas, 1998) ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า การวางแผนเงินบำนาญและการระดมทุนของเงินบำนาญ มีผลต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรจะเห็นได้ชัดว่าองค์กรที่ไม่มีหลักประกันของเงินบำนาญนั้นจะถูกลดความน่าเชื่อถือลงมาก เมื่อเปรียบกับองค์กรที่มีหลักประกันจะได้รับความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้นและงานวิจัยของ (Daniel et al., 2006) พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหุ้นและรายได้ของ ซึ่งต่างประเทศได้ให้ความสำคัญเรื่องผลประโยชน์พนักงานมาก เพราะเชื่อว่ามีผลต่อการทำงาน และความสามารถในการทำกำไรต่อบริษัท โดยงานวิจัยของ (Christopher, 2009) ปัญหาของการจ่ายเงินบำนาญนั้น มีมาอย่างยาวนานมากกว่า 30 ปี เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ขึ้นอยู่ต้นทุนและการจัดหาทุนของกิจการ ต่อมาได้มีการให้ความสำคัญในเรื่องการประมาณหนี้สินและสินทรัพย์ในการจ่ายเงินบำนาญ เพราะการจ่ายเงินบำนาญเป็นหนี้สินระยะยาว การประมาณการหนี้สินนั้นแม้จะเป็นเรื่องที่ซับซ้อน เข้าใจยาก แต่ควรได้รับความเข้าใจที่ถูกต้อง และยังสามารถสะท้อนภาระหนี้สินที่นายจ้างมีต่อพนักงาน ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า การใช้อัตราคิดลด จะสามารถวัดความผิดชอบของความเสียหายและความไม่แน่นอนของหนี้สินและยังสามารถสะท้อนถึงความเสี่ยงต่างๆ ของผลประโยชน์หลังออกจากงาน ส่วนในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลนั้นควรมีความชัดเจนเพื่อสามารถสร้างมั่นใจให้แก่ผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง

ประเทศไทย มีงานวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการนำมาตราฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงานมาใช้กับงบการเงิน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 2554 ได้มีการศึกษาจากกลุ่มบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด 544 แห่ง จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่าบริษัทที่นำมาตราฐานฉบับมาใช้ก่อนวันที่มีผลบังคับใช้แยกเป็นบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET50 จำนวน 14 บริษัท (คิดเป็นร้อยละ 28) บริษัทจดทะเบียนนอกกลุ่ม SET 50 แต่อยู่ในกลุ่ม SET 100 จำนวน 18 บริษัท (คิดเป็นร้อยละ

ละ 5.57) และบริษัทจดทะเบียนอยู่ในกลุ่มธุรกิจขนาดกลาง (mai) จำนวน 1 บริษัท (คิดเป็นร้อยละ 1.54) และหลังจากการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 กลุ่มบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่เลือกทางเลือกที่จะปรับกับกำไรสะสม ณ วันต้นงวด (1 มกราคม พ.ศ.2554) มากที่สุด (ร้อยละ 72.19) รองลงมาเป็นวิธีการรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายใน 5 ปี (ร้อยละ 12.36) การนำนโยบายการบัญชีมาใช้ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทเหล่านี้ที่ปรากฏในงบการเงินมีค่าติดลบเพิ่มขึ้นไปอีกจากที่ไม่เคยปรากฏ แต่จะสามารถสะท้อนหนี้สินที่แท้จริงของบริษัท ดังนั้น การเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารและนโยบายของบริษัท ที่จะตัดสินใจนำมาปฏิบัติใช้ (วรศักดิ์ ทุมมานนท์ และ วิภาดา ตันติประภา, 2554) การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทยหลายฉบับ ในปี 2554 พบว่า มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน เป็นมาตรฐานที่มีผลกระทบต่อพนักงานมากที่สุด เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของรายการบัญชีใหม่ คือ ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานและประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ทำให้เพิ่มค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานทำให้กำไรลดลง ทั้งๆที่ผลการดำเนินงานของธุรกิจเท่าเดิม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีทำให้ไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัท ความคิดเห็นของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ เห็นว่า มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 มีผลกระทบต่อการลงทุน เนื่องจากเกิดการประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานในงบแสดงฐานะทางการเงิน และค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Taesirilhet, 2012) การมีภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นและความสามารถในการทำกำไรที่ลดลง นอกจากนี้บริษัทจดทะเบียนยังสามารถวิเคราะห์ผลกระทบต่อจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นๆ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ในลักษณะเดียวกัน และยังสามารถนำผลการวิเคราะห์ผลกระทบไปช่วยในการวางแผนภาษีอากรในอนาคตอีกด้วย อีกทั้งยังเป็นข้อมูลแก่นักลงทุนในการตัดสินใจในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับฐานะการเงินของบริษัทจดทะเบียนและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (กิตติมา อัครนุพงศ์ และ นิยะดา วิเศษวิสุทธิ์, 2557) ทางด้านบริษัท TOWERS WATSON ได้มีการให้ความเห็นและเปรียบเทียบ มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อกิจการในประเทศไทย ว่าการประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินไทยฉบับปรับปรุง 2557 (TFRS) ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS Bound Volume 2013) มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน ฉบับปรับปรุง 2557 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีสากล ฉบับที่ 19 ปรับปรุง ค.ศ. 2011 โดยมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2557) นี้ เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2558 ข้อเปลี่ยนแปลงสำคัญจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2557) ส่งผลกระทบต่อรายงานทางการเงินของกิจการในประเทศไทย 4 เรื่อง คือ การรับรู้ต้นทุนทันที ต้นทุนทางการเงิน ข้อชี้แจงเกี่ยวกับการวัดมูลค่า และการเปิดเผยข้อมูล โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลกระทบต่องบการเงินของกิจการเพียงบางส่วนในประเทศไทย ส่วนที่มีผลกระทบต่อกิจการมากที่สุดคือ เรื่องการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งกิจการควรปรึกษาหารือ กับ คณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuary) และผู้สอบบัญชีของกิจการ เพื่อให้มั่นใจว่ากิจการได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2557) ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน นอกจากนี้ยังพบว่า

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และ อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราเงินปันผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (อรทิษา อินทาปัจ, 2559) การนำมาตราฐานฉบับนี้มาใช้ในสถาบันการเงินได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการเตรียมความพร้อมของแต่ละสถาบันการเงินและแนวทางเลือกส่วนใหญ่ที่สถาบันการเงินในประเทศไทยเลือกใช้ พบว่าสามารถสะท้อนภาพระหว่างการเกิดค่าใช้จ่ายจับคู่บริการที่ได้รับจากพนักงาน ซึ่งถือเป็นแนวคิดที่จะทำให้สามารถแสดงมูลค่าของพนักงานที่ชอ้งงบการเงินในอดีต ว่าสามารถให้ประโยชน์ในระยะต่างๆที่ผู้บริหารได้ทำการประมาณไว้ สอดรับกับแผนงานทางธุรกิจที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้ในอนาคตหรือไม่ (สุรพล กล้วยวิชิต และ ปิยาภรณ์ อาสาททรงธรรม, 2555)

(Patrick and Jeroen, 2009) พบว่าในการดำเนินกิจการที่ดีนั้นไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงานที่เรียกว่า กำไร เท่านั้น แต่ควรให้ความสำคัญในการด้านอื่นๆด้วย ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กิจการที่ให้ความสำคัญต่อพนักงาน เช่น การให้สวัสดิการ การให้ผลประโยชน์พนักงานที่เหมาะสมต่อพนักงาน ส่งผลให้พนักงานมีชีวิตที่ดีขึ้นและยังสามารถทำให้กิจการลดความเสี่ยงในการล้มละลายของกิจการ และลดอัตราอัตราหนี้สินต่อทุนได้ สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง บทบาทผู้นำองค์กรที่มีพนักงานวิชาชีพ (Leadership Role for Producing Professional Employees) พบว่าความพึงพอใจของบุคลากร (Employee Satisfaction) เกิดจากระบบการทำงานที่ดี ความเป็นเป็นธรรม คุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี มีความสุขกับการทำงานทั้งทางใจและกาย สร้างโอกาสการเรียนรู้ และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งประสิทธิภาพในการบริหารงานนั้นต้องมีความสมดุลระหว่างระบบ (System) และคน (People) ให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการสร้างคุณภาพคน ในการดำเนินกิจการของธุรกิจมักจะอยู่บนพื้นฐานของความไม่แน่นอน เพราะมีปัจจัยที่มีความเสี่ยงทั้งภายในและภายนอก ทั้งความควบคุมได้และไม่ได้ ดังนั้นกิจการต้องสรรหา วิธีการเพื่อให้กิจการเกิดความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า (1) การดูแลและยกระดับพนักงาน มีผลต่อโครงสร้างในการจัดหาทุนของกิจการ (2) การดูแลพนักงานอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม มีผลต่อทำให้อัตราหนี้สินต่อทุนลดลง (Kee-Hong et al, 2010)

การจ่ายผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงาน มีการพัฒนากันอย่างเรื่อยๆตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อตอบสนองในด้านต่างๆในระยะยาวโดยการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงมีผลในด้านการบัญชีที่สำคัญไม่ใช่แค่การทำบัญชี แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย อาจส่งผลต่อสถานะของบริษัทได้ ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าไม่มีวิธีไหนหรือระบบใดที่ดีที่สุด ในการจ่ายผลประโยชน์หลังจากออกจากงาน แต่มีเพียงการนำวิธีหรือระบบไปใช้กับให้เหมาะสมกับบริษัทหรือประเทศนั้นๆ (Nicholas, 2009)

จากการทบทวนวรรณกรรมผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อมูลค่ากิจการ จะเห็นได้ว่าการจ่ายผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงาน มีการพัฒนากันอย่างเรื่อยๆตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อตอบสนองในด้านต่างๆในระยะยาว โดยการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงมีผลในด้านการบัญชีที่สำคัญไม่ใช่แค่มูลค่ากิจการในการแสดงฐานะทางการเงินเท่านั้น แสดงยังสามารถสะท้อนมูลค่ากิจการในด้านอื่นๆได้อีกด้วย เช่น ความสุขในการทำงานของพนักงาน การดูแลและการให้ความสำคัญกับพนักงาน เป็นต้น แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย อาจส่งผลต่อสถานะของ

บริษัทได้ เช่น ทางเลือกในการบันทึกบัญชี การที่เลือกวิธีใด วิธีหนึ่ง ก็มีผลกระทบต่อ งบการเงินแล้ว การเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหารที่จะนำมาใช้กับบริษัทที่อย่างเหมาะสม การนำมาตราฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน มาใช้สามารถสะท้อนถึงความชัดเจนของหนี้สินผลประโยชน์อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนและยังสามารถสะท้อนถึงความเสี่ยงต่างๆ ส่งผลถึงการตัดสินใจในเรื่องต่างๆของผู้บริหารที่ผลต่อผู้มีส่วนได้เสียต่อการเปิดเผยข้อมูล และเป็นที่มาของการตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

H2: การเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการ

อย่างไรก็ตามงานวิจัยในอดีตยังพบความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่า มีปัจจัยการควบคุมที่เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ จึงนำมาเป็นตัวแปรควบคุมประกอบด้วย

1.ขนาดของกิจการ (Size)

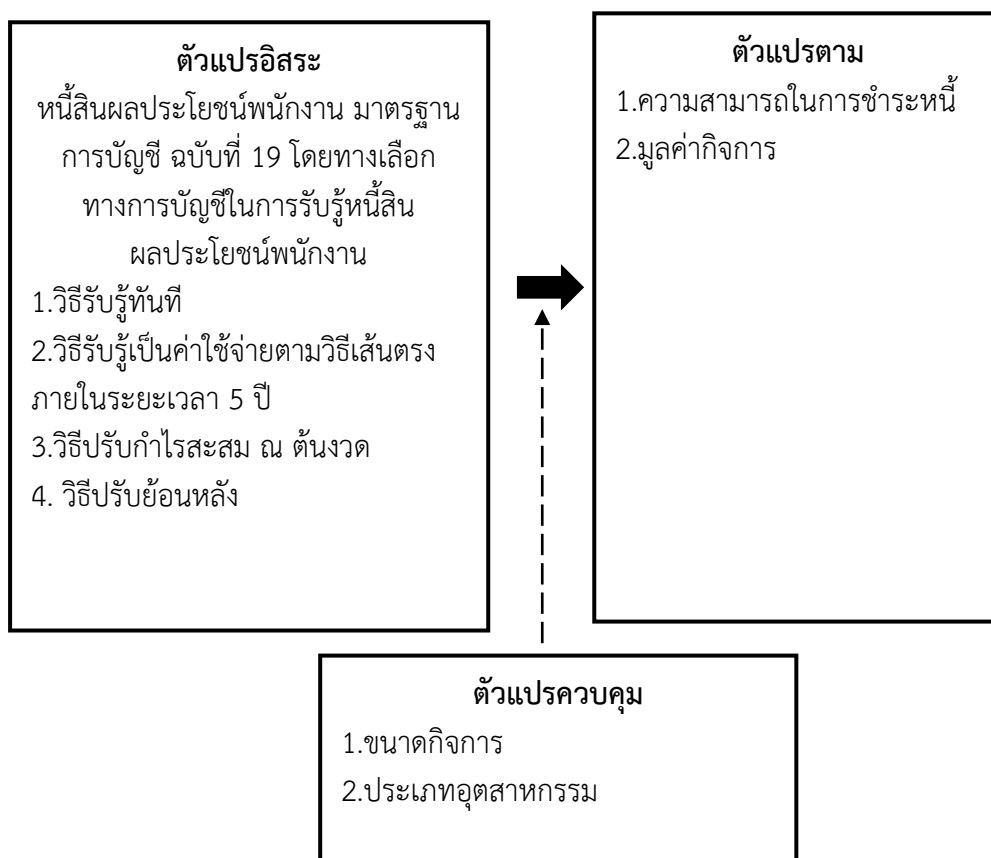
Watt and Zimmerman (1986) หน่วยที่กำกับดูแลหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมักให้ความสนใจต่อกิจการขนาดใหญ่มากกว่ากิจการขนาดเล็ก ฉะนั้นหากกิจการขนาดใหญ่รายงานกำไรจำนวนมากจึงอาจไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นกิจการขนาดใหญ่จึงมักจะเลือกวิธีการบัญชีที่ลดกำไรของกิจการลงเพื่อลดการเพ่งเล็งของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องต่อกิจการ ในขณะที่งานวิจัย (Bowem et al.,1995) ได้ผลการศึกษาที่พบว่ากิจการที่มีขนาดใหญ่เลือกใช้วิธีการเกี่ยวกับต้นทุนทางการเงินที่ทำให้กิจการมีกำไรสูงขึ้นนอกจากนี้กิจการขนาดใหญ่เปิดเผยข้อมูลมากกว่ากิจการขนาดเล็กและกิจการขนาดใหญ่มักนำมาตราฐานการบัญชีฉบับใหม่มาปฏิบัติก่อนบังคับใช้เพราะกิจการขนาดใหญ่มักจะมีความพร้อมในด้านต่างๆมากกว่ากิจการขนาดเล็ก ความรู้ความสามารถของพนักงาน เทคโนโลยีที่ทันสมัย (Langer and Lev, 1993) และ (Welsh, 1992) ยังมีการวิจัยที่พบว่ากิจการจะได้รับผลกระทบเกี่ยวมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน มากน้อยเพียงใด นั้นขึ้นอยู่กับจำนวนพนักงานของกิจการและนอกจากจำนวนพนักงาน เพราะหนี้สินผลประโยชน์พนักงานถือได้ว่าเป็นผลประโยชน์พนักงานหลังจากงานและเป็นหนี้สินระยะยาว (สุรพล กล้วยวิชิต และ ปิยาภรณ์ อาสาททรงธรรม, 2555) การศึกษาในครั้งนี้จึงคาดว่าขนาดของกิจการจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกวิธีรับรู้ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ

2.ประเภทอุตสาหกรรม (Industry)

ในแต่ละอุตสาหกรรมมีลักษณะการดำเนินธุรกิจ การควบคุมและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน คือการจัดโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทจดทะเบียน เพื่อให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจใกล้เคียงกันได้อยู่ในหมวดเดียวกัน เพื่อความเหมาะสมในการเปรียบเทียบระหว่างกันและเป็นข้อมูลด้านการลงทุนได้อย่างเหมาะสม ควบคุมผลกระทบของอุตสาหกรรมที่เป็นไปได้ (Yammeesri & Herath, 2010) ฉะนั้นการได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีจึงมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงนำปัจจัยเกี่ยวกับประเภทของอุตสาหกรรมมาเป็นตัวแปรควบคุม โดยคาดการณ์ทิศทางความของความสัมพันธ์ ที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตลอดจนงานวิจัยในอดีตทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย

รูปภาพ 2.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการกรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ซึ่งประกอบด้วยระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยระเบียบวิธีวิจัยจะพิจารณาถึงประชากรเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรและการวัดค่าของตัวแปร และสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนตัวแปร สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์จะอธิบายถึงวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทั้งเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิงที่ใช้ในการวิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 แผนงานวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากร ใช้ข้อมูลประชากรทั้งหมด 6 กลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่ม SET 100 จากระบบฐานข้อมูล SET Market Analysis and Reporting Tool : SETSMART โดย ผ่านการรายงานประจำปีบริษัท และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ มีรายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ.2560 เป็นระยะเวลา 7 ปี และมีรอบระยะเวลาบัญชี เริ่มวันที่ 1 มกราคม สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงินเนื่องจากมีสัดส่วนหนี้สินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นในโครงสร้างเงินทุนที่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น และอุตสาหกรรมประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค เนื่องจากไม่มีบริษัทใดที่เข้าเงื่อนไขและไม่มีบริษัทใดอยู่ครบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2560 รวมทั้งบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่การดำเนินการวิจัย ได้มาซึ่งประชากรทั้งหมด คือ 31 บริษัท ในระยะเวลา 7 ปี รวมประชากรทั้งหมด 217 ปีบริษัท

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรที่ศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – ปี พ.ศ. 2560

ประชากร	จำนวนบริษัท/ปี
จำนวนประชากรทั้งหมด ณ ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ.2560 เป็นระยะเวลา 7 ปี	100
หัก บริษัทที่มีผลคะแนนการประเมินไม่ครบ 7 ปี , บริษัทที่ไม่ได้มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม	56
หัก อุตสาหกรรมประเภทธุรกิจทางการเงิน	13
รวม	31

ตาราง 3.2 จำนวนประชากรที่ศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามประเภทอุตสาหกรรม กลุ่ม SET 100 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 – ปี พ.ศ. 2560

ประชากร	จำนวนบริษัท	ระยะเวลา 7 ปี	ประชากรทั้งหมด/ปีบริษัท
1.กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	1	7	7
2.กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม	2	7	14
3.กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	16	7	112
4.กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร	6	7	42
5.กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	3	7	21
7.กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี	3	7	21
รวม	31	7	217

หมายเหตุ : ที่มาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 25 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2561

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกทางการบัญชีที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ จากบริษัทจดทะเบียนจากระบบฐานข้อมูล SET Market Analysis and Reporting Tool : SETSMART ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นข้อมูลแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานประจำปีของบริษัทและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET 100 เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความละเอียด ครบถ้วน น่าเชื่อถือ และเป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ฝ่าย ใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจและที่สำคัญช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ของมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยและประเทศไทยได้นำมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 ดังกล่าวมาใช้เป็นครั้งแรกโดยเงื่อนไขในมาตรฐานฉบับนี้ กำหนดว่าให้บริษัทที่มีส่วนได้เสียสาธารณะบังคับใช้ เดือนมกราคม ปี พ.ศ.2554 จึงเป็นที่มาของการที่ต้องใช้ประชากรบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET 100 เป็นจำนวน 6 กลุ่มอุตสาหกรรมตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของบริษัท ระหว่างปี พ.ศ. 2554 ถึงปี พ.ศ. 2560 เป็นระยะเวลา 7 ปี ทำการเก็บในช่วงเดือน ตุลาคม – เดือน กันยายน พ.ศ. 2561 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์และข้อมูลจาก Website ที่เกี่ยวข้อง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) ประเภทข้อมูลที่ใช้ คือ ประเภทข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100) ประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – ปี พ.ศ. 2560 ตลอดจนรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) โดยสืบค้นจากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและฐานข้อมูล SETSMART รวมถึงวารสาร เอกสารวิชาการ งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ และบทความที่เกี่ยวข้องและ Website ต่างๆที่ความเชื่อมโยงกับเนื้อหา

3.3.1 ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร

3.3.1.1 ตัวแปรอิสระ คือ หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 19 โดยทางเลือกการบัญชีในการบันทึกบัญชี ทั้ง 4 วิธี คือ วิธีรับรู้ทันที วิธีรับรู้ค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรง ภายในระยะเวลา 5 ปี วิธีปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด และวิธีปรับกำไรสะสมย้อนหลัง ประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2560 ตลอดจนรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) โดยสืบค้นจากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และฐานข้อมูล SETSMART รวมถึงวารสาร เอกสารวิชาการ งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ และบทความที่เกี่ยวข้องและ Website ต่างๆ ที่ความเชื่อมโยงกับเนื้อหา

ตาราง 3.3 ตัวแปรหุ่นทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

ทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19	สัญลักษณ์	ตัวแปรหุ่น
1.รับรู้โดยปรับย้อนหลัง	(LEYB0)	1 = วิธีรับรู้โดยทันที 0 = บริษัทที่เลือกรับรู้วิธีอื่นๆ
2.รับรู้โดยทันที	(LEYB1)	1 = วิธีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี 0 = บริษัทที่เลือกรับรู้วิธีอื่นๆ
3.รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี	(LEYB2)	1 = วิธีรับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด 0 = บริษัทที่เลือกรับรู้วิธีอื่นๆ
4.รับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด	(LEYB3)	1 = วิธีรับรู้วิธีปรับย้อนหลัง 0 = บริษัทที่เลือกรับรู้วิธีอื่นๆ

3.3.1.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ

3.3.2.1 ความสามารถในการชำระหนี้ (Leverage) วัด 2 อัตราส่วนหนี้สิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E) (Lorca, Sanchez-Ballesta, and Garcia-Meca, 2011)

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt ratio) (Yamreesri & Herath, 2010)

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.3.2.2 วัดจากผลการดำเนินงานมูลค่ากิจการโดยใช้ Tobin's Q (Klapper and Love, 2004)

$$\text{มูลค่ากิจการ} = \frac{\text{มูลค่าตามราคาตลาด} + \text{มูลค่าตามบัญชีหนี้สินระยะสั้นและระยะยาว}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.3.3 ตัวแปรควบคุม นอกเหนือจากตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ หนึ่งสิ้นผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการบันทึกบัญชีแล้ว งานวิจัยครั้งนี้ยังได้มีตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อตัวแปรตามต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.3.3.1 ขนาดของกิจการ (Size) (Bhojraj and Sengupta, 2003) วัดค่าจากลอการิธึมธรรมชาติจากทรัพย์สินรวมของบริษัท

$$\text{ขนาดของกิจการ} = \text{LN (TA)}$$

3.3.3.2 ประเภทอุตสาหกรรม (Industry) โดยใช้ตัวแปรหุ่นในการกำหนด ใช้กลุ่มอุตสาหกรรม 6 กลุ่มได้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร, กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม, กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง, กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร, กลุ่มอุตสาหกรรมบริการและกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี (Yamneesri and Herath, 2010) ยกเว้นอุตสาหกรรมอุปโภคบริโภค ไม่ได้เข้าเงื่อนไขและธุรกิจทางการเงิน เนื่องจากมีโครงการหนี้สินมากกว่า ส่วนของเจ้าของและมีวิธีการดำเนินงาน อัตราส่วนทางการเงินแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่น

ตาราง 3.4 ตัวแปรหุ่นตามกลุ่มประเภทอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม		ตัวแปรหุ่น
1.กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี	(IND0)	1 = กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร 0 = บริษัทที่อยู่กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
2.กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	(IND1)	1 = กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม 0 = บริษัทที่อยู่กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
3.กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม	(IND2)	1 = กลุ่มอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 0 = บริษัทที่อยู่กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
4.กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง	(IND3)	1 = กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร 0 = บริษัทที่อยู่กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
5.กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร	(IND4)	1 = กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ 0 = บริษัทที่อยู่กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
6.กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	(IND5)	1 = กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี 0 = บริษัทที่อยู่กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น

ตาราง 3.5 แสดงสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนตัวแปร

สัญลักษณ์	ตัวแปร	ความหมาย
LEYB	ตัวแปรอิสระ	หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน
LEV	ตัวแปรตาม	ความสามารถในการชำระหนี้
FVALUE	ตัวแปรตาม	มูลค่ากิจการ
L_SIZE	ตัวแปรควบคุม	ขนาดกิจการ
IND	ตัวแปรควบคุม	ประเภทอุตสาหกรรม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้การวิจัยครั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยในการหาค่าทางสถิติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการบรรยายลักษณะของประชากร เพื่อศึกษา ขอบเขต ระดับ ลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรและเป็นไปในทิศทางใด

3.4.2 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกทางการบัญชี 4 วิธี ต่อความสามารถในการชำระหนี้ และหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการบัญชี 4 วิธี ต่อมูลค่ากิจการ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ วิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุเชิงชั้นด้วยตัวแปรหุ่น (Multiple Regression Analysis with Dummy Variable) ได้สมการวิเคราะห์ 2 สมการ ดังนี้

$$LEV = \beta_0 + \beta_1 LEYB0 + \beta_2 LEYB1 + \beta_3 LEYB2 + \beta_4 LEYB3 + \beta_5 L_SIZE + \beta_6 INDO + \beta_7 IND1 + \beta_8 IND2 + \beta_9 IND3 + \beta_{10} IND4 + \beta_{11} IND5 + \epsilon \dots (1)$$

LEV = ความสามารถในการชำระหนี้

LEYB = หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการบันทึกบัญชี 4 วิธี

L_SIZE = ขนาดกิจการ

IND = ประเภทอุตสาหกรรม

$$FVALUE = \beta_0 + \beta_1 LEYB0 + \beta_2 LEYB1 + \beta_3 LEYB2 + \beta_4 LEYB3 + \beta_5 L_SIZE + \beta_6 INDO + \beta_7 IND1 + \beta_8 IND2 + \beta_9 IND3 + \beta_{10} IND4 + \beta_{11} IND5 + \epsilon \dots (2)$$

FVALUE = มูลค่ากิจการ

LEYB = หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการบันทึกบัญชี 4 วิธี

L_SIZE = ขนาดกิจการ

IND = ประเภทอุตสาหกรรม

บทที่ 4 ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ ของบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่ม SET 100 (The Impact of Employee Benefits on Financial Leverage and Firm Value of Thailand SET 100) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงานมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ อย่างไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET 100 และ เพื่อศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ อย่างไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผู้วิจัยมีการวัดค่าตัวแปรอิสระ คือ ทางเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน 4 วิธี ดังนี้ เลือกรับรู้ทันที เลือกรับรู้วิธีค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี เลือกรับรู้ปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด เลือกรับรู้วิธีปรับกำไรย้อนหลัง และ สุดท้ายคือไม่ระบุนโยบายที่ชัดเจน ในส่วนของตัวแปรควบคุมได้มีการวัดค่า ขนาดของกิจการ (Size) (Bhojraj and Sengupta, 2003) วัดค่าจากลอการิทึมธรรมชาติจากทรัพย์สินรวมของบริษัท ($LN=TA$) ตัวแปรควบคุมอีก 1 ตัว คือ ประเภทของอุตสาหกรรม คือ มีทั้งหมด 6 อุตสาหกรรมที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร, กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม, กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง, กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร, กลุ่มอุตสาหกรรมบริการและกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี โดยใช้ตัวแปรหุ่น ยกเว้น อุตสาหกรรมอุปโภคบริโภค ไม่ได้เข้าเงื่อนไขและธุรกิจทางการเงิน เนื่องจากมีโครงการหนี้สินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นและมีวิธีการดำเนินงาน อัตราส่วนทางการเงินแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่น ต่อมาก็คือ ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการชำระหนี้ โดยวัด 2 อัตราส่วนหนี้สิน ดังนี้ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ ตัวแปรตามตัวสุดท้าย คือ มูลค่ากิจการ วัดจากผลการดำเนินงานโดยใช้ Tobin's Q (Klapper and Love, 2004) โดยแบ่งขั้นตอนในการวิเคราะห์ 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การอธิบายลักษณะข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ มูลค่ากิจการ และ ขนาดกิจการ เป็นการวัดค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ได้แก่ การวิเคราะห์หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน 4 ทางเลือก ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ และประเภทอุตสาหกรรม

ตอนที่ 1 การอธิบายลักษณะข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) ในส่วนนี้เป็นการอธิบายข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ต้องการศึกษาจากประชากรซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) มีทั้ง 31 บริษัท จำนวน 7 ปี 217 ปีบริษัท โดยมีความสามารถในการชำระหนี้ สามารถวัดได้ 2 อัตราส่วนหนี้สิน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สิน และมูลค่ากิจการ ตัวแปรควบคุม คือ ขนาดของกิจการ โดยผลของตัวแปรละตัวแปรจะแสดงและอธิบายตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 อัตราส่วนหนี้สินของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และขนาดกิจการ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินของผู้ถือหุ้น)	1.636	1.311	0.118	8.311
ความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์)	1.645	1.312	0.110	8.535
มูลค่ากิจการ (Tobin's Q)	0.10	0.123	0	0.693
ขนาดกิจการ	23.81	2.554	15.695	28.434

ตาราง 4.1 ความสามารถในการชำระหนี้ วัดได้ 2 อัตราส่วนหนี้สิน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ โดยการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ ตัวที่หนึ่ง คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E) มีค่าเฉลี่ย 1.636 เท่า ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.311 เท่า ค่าต่ำสุด 0.118 เท่า ค่าสูงสุด 8.311 เท่า การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ ตัวที่สอง คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio) ค่าเฉลี่ย 1.645 เท่า ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.312 เท่า ค่าต่ำสุด 0.110 เท่า ค่าสูงสุด 8.535 เท่า เมื่อพิจารณา จากค่าต่ำสุด และ ค่าสูงสุด ของอัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E) อยู่ที่ 0.118 เท่า และ 8.311 และ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio) อยู่ที่ 0.110 เท่า และ 8.535 เท่า ซึ่งอาจจะก่อปัญหาต่อผู้ถือหุ้นได้ เนื่องจาก อัตราส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สิน มากกว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E) อยู่ไม่มาก

มูลค่ากิจการ (Tobin's Q) พบว่า มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 1.10 ค่าสูงสุด 0.693 และค่าต่ำสุด อยู่ที่ 0 ซึ่งมาจากที่บริษัทไม่มีการก่อหนี้สินและเป็นจำนวนส่วนใหญ่ในการวิจัยในครั้งนี้

ขนาดกิจการพิจารณาตามมูลค่าจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์รวมของกิจการ พบว่ามีขนาดกิจการโดยเฉลี่ย 23.81 พันล้านบาท ขนาดกิจการต่ำสุด 15.695 พันล้านบาท และขนาดกิจการสูงสุด 28.434 พันล้านบาท ขณะที่บริษัทส่วนใหญ่ มีขนาดกิจการอยู่ที่มูลค่า 23.700 พันล้านบาท

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

เพื่อทดสอบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกทางการบัญชี 4 วิธี คือ (1) รับรู้โดยทันที (2) รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี (3) ปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด (4) ปรับย้อนหลัง ต่อความสามารถในการชำระหนี้ และเพื่อทดสอบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการบัญชี 4 วิธี ดังกล่าวข้างต้น ต่อมูลค่ากิจการ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุเชิงชั้นด้วยตัวแปรหุ่น (Multiple Regression Analysis with Dummy Variable) ดังนี้

ตาราง 4.2 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E))

แบบจำลอง/ตัวแปร	แบบจำลอง 1	แบบจำลอง 2
	สัมประสิทธิ์ถดถอยที่ไม่ปรับมาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ถดถอยที่ไม่ปรับมาตรฐาน
ตัวแปรควบคุม		
กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	-.518*	-.661*
กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม	-.970*	-1.024*
กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	-.581*	-0.53*
กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร	-.959*	-1.037*
กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	.794	.524
ขนาดกิจการ	-.045*	-.048*
ตัวแปรอิสระ		
รับรู้โดยทันที		.455
รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี		0.000*
รับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด		0.017*
รับรู้โดยปรับย้อนหลัง		.109
ค่าคงที่	3.199	2.623
R ²	.140	.204
Δ R ²	.140	.064
F	5.686	4.132
Sig. F	0.000*	0.003*
Durbin-Watson		0.549

หมายเหตุ: *p< 0.05

สำหรับตัวแปรหุ่น การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) เป็นตัวเปรียบเทียบ และตัวแปรหุ่นประเภทอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเป็นตัวเปรียบเทียบ และ ตัวแปรหุ่นของทางเลือกที่ไม่ได้ระบุนโยบายที่ชัดเจนเป็นตัวเปรียบเทียบ

จากตาราง 4.2 แบบจำลองที่ 1 พบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) ซึ่งตัวแปรประเภท กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ขนาดกิจการ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) ได้ร้อยละ 1.40 โดยมีตัวแปรประเภทอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (-.518) กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม (-.970) กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (-.581) กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (.959) ขนาดกิจการ (-.045) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) ในขณะที่ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E))

ผลการทดสอบตัวแปรหุ่นในแบบจำลองที่ 1 พบว่า โดยเฉลี่ยผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร มีผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานน้อยกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

เมื่อผู้วิจัยเพิ่มตัวแปรอิสระของผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) เปรียบเทียบตัวแปรหุ่นแบบจำลองที่ 2 ทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน สามารถอธิบายความผันแปรของผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานร้อยละ 20.4 เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระ พบว่า ทางเลือกทั้ง 4 วิธี ได้แก่ รับรู้โดยทันทีและวิธีรับรู้โดยปรับย้อนหลัง ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) ในระดับ 0.05 ส่วนรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี และรับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) ตัวแปรควบคุมประเภทอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (-.661) กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม (-1.024) กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (-0.53) กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (-1.037) ขนาดกิจการ (-.048) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) ในขณะที่ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E))

ผลการทดสอบตัวแปรหุ่น ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) พบว่า ทางเลือกวิธีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี และรับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานน้อยกว่า วิธีที่ไม่ระบุนโยบายที่ชัดเจน

ตัวแปรหุ่น ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) พบว่า มีผลกระทบมากต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

ตัวแปรหุ่นประเภทอุตสาหกรรม พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร มีผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานน้อยกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ค่าของ Durbin-Watson เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อตัวแปรที่ศึกษาเป็นไปตามเงื่อนไขของสมการถดถอยพหุ โดยพิจารณาค่า Durbin-Watson มีค่าอยู่ที่ 0.549 มีความสัมพันธ์ของตัวแปรไปในทิศทางบวก

ตาราง 4.3 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio))

แบบจำลอง/ตัวแปร	แบบจำลอง 1	แบบจำลอง 2
	สัมประสิทธิ์ถดถอยที่ไม่ปรับมาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ถดถอยที่ไม่ปรับมาตรฐาน
ตัวแปรควบคุม		
กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	0.131	0.106
กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม	-0.049*	-0.069*
กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	-0.081*	-0.077*
กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร	-0.098*	-0.109*
กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	-0.068*	0.114
ขนาดกิจการ	-0.003*	-0.003*
ตัวแปรอิสระ		
รับรู้โดยทันที		.047
รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี		.000*
รับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด		.001*
ไม่ระบุนโยบายที่ชัดเจน		.124
ค่าคงที่	0.699	0.557
R ²	0.089	0.152
Δ R ²	0.089	0.063
F	3.417	3.821
Sig. F	0.003*	0.005*
Durbin-Watson		1.097

หมายเหตุ: *p< 0.05

สำหรับตัวแปรหุ่น การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E))

เป็นตัวเปรียบเทียบ และตัวแปรหุ่นประเภทอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเป็นตัวเปรียบเทียบ และ ตัวแปร หุ่นของทางเลือกวิธีปรับย้อนหลัง เป็นตัวเปรียบเทียบ

จากตาราง 4.3 แบบจำลองที่ 1 พบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือก ในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) ซึ่งตัวแปรประเภท กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้า อุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ขนาดกิจการ สามารถอธิบายการ เปลี่ยนแปลงของความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) ได้ร้อยละ 0.89 โดยมีตัวแปรประเภทอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม (-0.049) กลุ่ม อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (-0.081) กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (-0.098) กลุ่ม อุตสาหกรรมบริการ (-0.068)ขนาดกิจการ (-0.003) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) ในขณะที่ กลุ่ม อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการ ชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio))

ผลการทดสอบตัวแปรหุ่นในแบบจำลองที่ 1 พบว่า โดยเฉลี่ยผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์ พนักงาน กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่ม อุตสาหกรรมทรัพยากร มีผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานน้อยกว่า กลุ่มอุตสาหกรรม เทคโนโลยี

เมื่อผู้วิจัยเพิ่มตัวแปรอิสระของผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถใน การชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) เปรียบเทียบตัวแปรหุ่นแบบจำลองที่ 2 ทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน สามารถอธิบายความผันแปรของผลกระทบหนี้สิน ผลประโยชน์พนักงานร้อยละ 1.52 เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระ พบว่า ทางเลือกทั้ง 4 วิธี ได้แก่ รับรู้โดยทันทีและวิธีไม่ระบุนโยบายที่ชัดเจน ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในระดับ 0.05 ต่อ ความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) ส่วนรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี และรับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด มีอิทธิพลอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) ตัวแปรควบคุมประเภทอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม (-0.069) กลุ่ม อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (-0.077)กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (-0.109) ขนาด กิจการ (-0.003) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) ในขณะที่ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการและกลุ่ม อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับ 0.05 ต่อความสามารถในการ ชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio))

ผลการทดสอบตัวแปรหุ่น ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการ ชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) พบว่า ทางเลือกวิธีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธี

เส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี และรับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานน้อยกว่า วิธีปรับย้อนหลัง

ตัวแปรหุ่น ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน ต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) พบว่า มีผลกระทบมากต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

ตัวแปรหุ่นประเภทอุตสาหกรรม พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม มีผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานน้อยกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ค่าของ Durbin-Watson เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อตัวแปรที่ศึกษาเป็นไปตามเงื่อนไขของสมการถดถอยพหุ โดยพิจารณาค่า Durbin-Watson มีค่าอยู่ที่ 1.097 มีความสัมพันธ์ของตัวแปรไปในทิศทางบวก

การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน 4 ทางเลือก เพื่อศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงานมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ ของตัวแปรตามโดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ (β) ของตัวแปร จากตาราง 4.2 และ ตาราง 4.3

คำถามการวิจัยที่ 1 : ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ อย่างไร จากคำถามวิจัยดังกล่าว สามารถกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : วิธีการเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ไม่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้

H_1 : วิธีการเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ ด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุเชิงชั้นที่ระดับนัยสำคัญสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธ H_0

ตาราง 4.4 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)

แบบจำลอง/ตัวแปร	แบบจำลอง 1	แบบจำลอง 2
	สัมประสิทธิ์ถดถอยที่ไม่ปรับมาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ถดถอยที่ไม่ปรับมาตรฐาน
ตัวแปรควบคุม		
กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	-.021*	-.14*
กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม	.019*	.025*
กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	.055*	.05*
กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร	-.044*	-.047*
กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	.029*	.039*
ขนาดกิจการ	.003*	.003*
ตัวแปรอิสระ		
รับรู้โดยทันที		.011*
รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี		.005*
รับรู้โดยปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด		.001*
ไม่ระบุนโยบายที่ชัดเจน		.018*
ค่าคงที่	.001	.103
R ²	.098	.149
Δ R ²	.098	.051*
F	3.805	3.106
Sig. F	.001*	.016*
Durbin-Watson		0.656

หมายเหตุ: *p< 0.05

สำหรับตัวแปรหุ่น การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น (D/E)) เป็นตัวเปรียบเทียบ และตัวแปรหุ่นประเภทอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเป็นตัวเปรียบเทียบ และ ตัวแปรหุ่นของทางเลือกวิธีปรับย้อนหลัง เป็นตัวเปรียบเทียบ

จากตาราง 4.4 แบบจำลองที่ 1 พบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) ซึ่งตัวแปรประเภท กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ขนาดกิจการ

สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) ได้ร้อยละ 0.98 โดยมีตัวแปรประเภทอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร(-0.021) กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม (0.019) กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (.055) กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (-.044) กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ (.029) ขนาดกิจการ (.003) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ต่อต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)

ผลการทดสอบตัวแปรหุ่นในแบบจำลองที่ 1 พบว่า โดยเฉลี่ยผลกระทบต่อหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ มีผลกระทบต่อหนี้สินผลประโยชน์พนักงานน้อยกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

ตัวแปรหุ่น ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน ต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) พบว่า มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

ตัวแปรหุ่นประเภทอุตสาหกรรม พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม มีผลกระทบต่อหนี้สินผลประโยชน์พนักงานน้อยกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ค่าของ Durbin-Watson เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อตัวแปรที่ศึกษาเป็นไปตามเงื่อนไขของสมการถดถอยพหุ โดยพิจารณาว่า Durbin-Watson มีค่าอยู่ที่ 0.656 มีความสัมพันธ์ของตัวแปรไปในทิศทางบวก

การวิเคราะห์ผลกระทบต่อหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน 4 ทางเลือก เพื่อศึกษาผลกระทบต่อหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงานมีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) ของตัวแปรตามโดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ (β) ของตัวแปร จากตาราง 4.4

คำถามการวิจัยที่ 2 : ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ อย่างไร

จากคำถามวิจัยดังกล่าว สามารถกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H₀: วิธีการเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ไม่มีผลต่อมูลค่ากิจการ

H₂: วิธีการเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการ

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) ด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุเชิงชั้นที่ระดับนัยสำคัญสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธ H₀

ตาราง 4.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05)

สมมติฐานการวิจัย	สรุปผล
H ₁ : วิธีการเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้	ปฏิเสธสมมติฐานหลักเพราะวิธีการเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงานมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญ
H ₂ : วิธีการเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการ	ปฏิเสธสมมติฐานหลักเพราะวิธีการเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงานมีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) อย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ ของบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่ม SET 100 (The Impact of Employee Benefits on Firm Leverage and Value of Thailand SET 100) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงานมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ อย่างไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 และ เพื่อศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ อย่างไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผู้วิจัยทำการพัฒนาคำถามวิจัยและกำหนดสมมติฐานจากทฤษฎีตัวแทน ทฤษฎีของผู้มีส่วนได้เสีย และทฤษฎีผลสืบเนื่องจากเศรษฐกิจ รวมถึงแนวคิดมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน ตลอดจนการทบทวนวรรณกรรมจากในและต่างประเทศ บทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และแนวทางการวิจัยในครั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ ของบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่ม SET 100 (The Impact of Employee Benefits on Financial Leverage and Firm Value of Thailand SET 100) ซึ่งมีผลการสรุปดังต่อไปนี้

5.1.1 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน ต่อความสามารถในการชำระหนี้

การศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้ โดยวัด 2 อัตราส่วนหนี้สิน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E) และ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt ratio) พบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

5.1.2 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สิน ต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)

การศึกษาผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) โดยวัดจากผลการดำเนินงานมูลค่ากิจการโดยใช้ Tobin's Q พบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ทั้ง 4 ทางเลือก มีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

5.2 การอภิปรายผล

5.2.1 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงานโดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินต่อความสามารถในการชำระหนี้

คำถามการวิจัยที่ 1 : ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย H₁ : วิธีการเลือกรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้

ผลการศึกษาพบว่า มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากว่า ทางเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลกระทบต่างกันคือ ถ้าหากกิจการรับรู้หนี้สินโดยวิธีรับรู้โดยทันทีตามมาตรฐานฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณทางการบัญชีและข้อผิดพลาด กิจการต้องบันทึกหนี้สินส่วนเพิ่มเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนซึ่งจะมีผลทำให้กำไรสำหรับงวดปัจจุบันลดลง หนี้สินระยะยาวพนักงานเพิ่มขึ้น และส่วนของผู้ถือหุ้นกิจการลดลงด้วย แต่หากกิจการเลือกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปี เป็นการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มเพียงบางส่วนจะทำให้ค่าใช้จ่าย หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการงวดปัจจุบันได้รับผลกระทบที่น้อยกว่าวิธีรับรู้โดยทันที แต่กิจการมีภาระที่จะต้องทยอยรับรู้ค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่ยังรับรู้ไม่ครบนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ในขณะที่หากกิจการเลือกวิธีปรับกำไรสะสม ณ วันต้นงวด หรือวิธีรับรู้โดยปรับย้อนหลังจะไม่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุน แต่จะมีผลกระทบต่องบการแสดงฐานะทางการเงินที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ กิจการจะต้องรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มโดยตรงทั้งจำนวนไปยังกำไรสมมติต้นปีของกิจการ ฉะนั้นจึงไม่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในงวดปัจจุบัน แต่จะทำให้หนี้สินของกิจการเพิ่มขึ้น และส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงทั้งจำนวนเช่นเดียวกับวิธีรับรู้โดยทันที วิธีปรับกำไรสะสม ณ วันต้นงวดและวิธีปรับย้อนหลังซึ่งจะมีผลต่องบการเงินไม่แตกต่างกันว่า “ วิธีปรับกำไรสะสม ” อย่างไรก็ตามการรับรู้หนี้สินส่วนเพิ่มโดยวิธีปรับย้อนหลังถึงแม้ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินเช่นเดียวกับวิธีปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด ดังนั้น การที่ผู้บริหารจะเลือกรับรู้นโยบายวิธีใดมาใช้กับบริษัทนั้นจะต้องมีการพิจารณาอย่างรอบด้านและเหมาะสมกับบริษัท

5.2.2 การวิเคราะห์ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้หนี้สินต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q)

คำถามการวิจัยที่ 2 : ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการหรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย H₂ : การเลือกในการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการ

ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยทางเลือกในการรับรู้บัญชีหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีผลต่อมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากว่า หากบริษัทใดเลือกวิธีการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงานที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมกับบริษัทแล้ว จากส่งผลกระทบต่อการเงินของบริษัท ความน่าเชื่อถือและน่าสนใจของบริษัทที่จะมีผลต่อนักลงทุน ผู้มีส่วนได้เสีย ในปัจจุบันและอนาคตได้

นอกจากนี้ยังมีตัวแปรควบคุม กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรม มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ มีเพียง อุตสาหกรรมบริการเท่านั้น ที่มีผลน้อยกว่า อุตสาหกรรมอื่นๆ และตัวแปรควบคุมตัวสุดท้ายคือ ขนาดของกิจการ แสดงให้เห็น ขนาดของกิจการมีผลต่อ ความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ เนื่องจากว่า หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน เป็นหนี้สินที่มีระยะยาวและซับซ้อนเป็นอย่างมาก ดังนั้น การที่บริษัทที่มีขนาดใหญ่และพนักงานมากกว่า จะได้รับผลกระทบมากกว่า บริษัทที่มีขนาดเล็กและพนักงานน้อยกว่า

5.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

5.3.1 ประโยชน์ในเชิงทฤษฎี

5.3.1.1 การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์

พนักงานมีความสำคัญต่อมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยเป็นอย่างมาก และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เคยมีมาก่อน ช่วงแรกๆ ส่งผลให้ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่องมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวนี้ ต้องความเข้าใจใหม่ทั้งหมด ประโยชน์ในทางทฤษฎีการทดสอบทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย ทฤษฎีตัวแทน และทฤษฎีการสืบเนื่องทางเศรษฐกิจ สามารถอธิบายหรือนำไปเป็นแนวทางในการรายงานข้อมูลทางการเงิน ผลประโยชน์ที่จะได้รับของผู้มีส่วนได้เสีย รวมการตัดสินใจของผู้บริหาร และการเปิดเผยข้อมูล ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน เป็นไปตามสภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

5.3.1.2 เมื่อได้มีการนำทฤษฎีเพื่อเป็นข้อมูลให้แก่กวิจัยและผู้สนใจที่สามารถนำไปใช้ มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริษัท และเพื่อขยายขอบเขตและพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคตต่อไปได้

5.3.2 ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ

5.3.1 นักบัญชี เจ้าของกิจการ และผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง ตระหนักถึงความสำคัญ และกระตุ้นเพื่อทำความเข้าใจ ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน

5.3.2 เป็นของฐานข้อมูล ในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนและผู้บริหาร ในด้าน บริหารหนี้สินของกิจการ และความสามารถในการชำระหนี้ ที่ส่งต่อมูลค่ากิจการในอนาคต

5.3.3 เป็นแรงกระตุ้น ในการพัฒนางานวิจัยของนักวิจัยและผู้ที่มีความสนใจใน

ด้าน มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน ในหลายๆด้านและพัฒนางานวิจัยในงานที่เกี่ยวข้องในอนาคตต่อไป

5.3.4 เป็นแนวทางในการกำหนด นโยบายและโครงการต่างๆของบริษัทหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน

5.4 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

5.4.1 ข้อจำกัดในการวิจัย

1. งานวิจัยศึกษา ปี พ.ศ. 2554 – ปี พ.ศ.2560 เป็นเวลา 7 ปี 31 บริษัท 217 ปีบริษัท การที่เริ่มศึกษาปี พ.ศ. 2554 เนื่องจากว่า เป็นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีครั้งยิ่งใหญ่ ของประเทศไทยและมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงานก็เริ่มนำมาใช้ครั้งแรกด้วยเช่นกัน

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษางานวิจัย เรื่อง ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ จะศึกษาเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่ม SET 100 เท่านั้น เนื่องจากเป็นบริษัทที่มีข้อมูลความน่าเชื่อถือและครบถ้วน

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. งานวิจัยในครั้งต่อไปในอนาคต ควรเพิ่มระยะเวลาในปี พ.ศ. ที่ใช้ในการศึกษา ควรมีปีก่อนปี พ.ศ.2554 เพิ่มมาด้วย เพราะจะได้ถึงความแตกต่างระหว่างปีที่ยังไม่เริ่มใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 กับ ปี พ.ศ. ที่เริ่มใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน

2. ควรเพิ่มตัวแปรควบคุมมากขึ้น เช่น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนเจ้าของ อัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี เป็นต้น เพื่อให้เป็นงานวิจัย ที่มีความครอบคลุมและมีมุมมองที่กว้างมากขึ้น

3. ประเภทอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับด้านงานเงิน ก็มีความน่าสนใจ เพราะโครงสร้างในส่วน of this will have different from other industries. ผลที่ออกมา ก็จะมี ความแตกต่างด้วยเช่นกัน แต่ต้องทำเฉพาะประเภทอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องการเงิน ประเภทเดียวกันเท่านั้น หรือ วิจัยที่มีประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เป็นกลุ่มเดียวกัน

บรรณานุกรม

- กิตติมา อัครนุพงศ์ และ นิยะดา วิเศษบริสุทธิ์. (2557). นโยบายการบัญชีและผลกระทบของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงานต่อบริษัทจดทะเบียนกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาชีพบัญชี, 10(29),5-23.
- ฉัตรมงคล วงศ์รัฐนันท์. (2557). ทางเลือกทางการบัญชีและการตอบสนองของตลาดต่อการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงานประเภทโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศไทย. (บัญชีดุष्ฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ฐิติษฐ์ สวโรจน์กิจเตโช. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาบริษัทใน SET High Dividend ของประเทศไทย. (การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน , มหาวิทยาลัยกรุงเทพ , กรุงเทพมหานคร.
- พนิดา สุนทรอำไพ. (2553). ผลกระทบของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์ที่มีผลต่อธนาคารพาณิชย์. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาการบัญชี), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.ธัญบุรี
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์ และ วิภาดา ตันติประภา. (2554). ผลกระทบของการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงานมาใช้กับงบการเงิน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 2554. วารสารวิชาชีพบัญชี, 7(20), 22-49.
- วราพร ประภาศิริกุล และ กิตติพันธ์ เกียรติสมภพ. (2554). บริษัทจดทะเบียนกับผลกระทบจากการปรับใช้มาตรฐานการบัญชีใหม่สำหรับงบการเงินไตรมาสที่ 1 ปี 2554. Financial Reporting Update @ The Stock Exchange of Thailand, 5, 9-17.
- วันชัย ธนากรกิจกุล และ ชารี สาทรกิจ. (2554). ผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีใหม่ต่องบการเงินและรายงานสถิติที่ ธปท. เผยแพร่ Stat-Horizon: Statistics and Information Systems Department กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย
- หนึ่งฤทัย รุ่งเรือง (2554). ความเข้าใจผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน. การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยศรีปทุม) , 11-12.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน. เข้ามาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2560 จาก
- สุทิม ภัทรมาลัย. (2554). แนวคิดมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน.วารสารบริหารธุรกิจ.

- สุรพล ถวัลยวิจิตร และ ปิยาภรณ์ อาสาททรงธรรม. (2555). ผลกระทบจากการนำมาตราฐานการบัญชีผลประโยชน์พนักงานมาใช้ในธุรกิจ กรณีศึกษาสถาบันการเงินไทย.วารสารนักบริหาร, 32(4), 10-15.
- สร้อยทิพย์ ห่อนาค. (2554). การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ต่างประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- อนงค์ บุญยนิธิกุล. (2554). นโยบายการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงานของบริษัทในอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (บัญชีดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ธัญบุรี.
- อรทิชา อินทาปัจ. (2559). ปัจจัยที่กำหนดการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. (การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน), มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.
- Bae , Kee-Hong ; Kang , Jun-koo ; Wang and Jin. (2010). Employee treatment and firm leverage : a test of the stakeholder theory of capital structure. *Journal of Financial Economics*, 100(1), 130-153.
- Bowem, R. M., Ducharme, L., & Shores, D. (1995). Stakeholder' implicit claims and accounting method choice. *Journal of Accounting and Economics*, 20(3), 255-295.
- Bhojraj, S., & Sengupta, P. (2003). Effect of Corporate Governance on Bond Ratings and Yields: The Role of Institutional Investors and Outside Director. *The Journal of Business*, 76(3). 455-475.
- Christopher J.Napier . (2009). The Logic of pension accounting. *Accounting and BusinessResearch, International Accounting Policy Forum*, 231-249
- Langer, R., & Lev, B. (1993). The FASB's policy of extended adoption for new standards:An examination of FAS No. 87. *The Accounting Review*, 68(3). 515-533.
- Nicholas Barr. (2009). International trends in pension provision. *Accounting and Business Research. International Accounting Policy Forum*, 224-225.
- Paraskevi Vicky Kiosse and Ken Peasnell. (2009). Have changes in pension accounting changed pension provision? A review of the evidence. *Accounting and Business Research. International Accounting Policy Forum*, 255-267.

- Scott , T. W. (1991). Pension disclosure under SFAS No.87: Theory and evidence. *Contemporary Accounting Research*, 8(1), 62-81.
- Taesriphet, C. (2012). The Transition of Thai Accounting Standards to Fully International Financial Reporting Standards (IFRS). *Proceedings of Clute Institute International Conference*, Thailand, 427-434.
- Thomas J. Carroll and Greg Niehaus. (1998). Pension Plan Funding and Corporate DebtRatings. *The Journal of Risk and Insurance*, 427-443.
- Watt, R. L., & Zimmerman, J. L. (1986). *Positive Accounting Theory* . NJ: Prentice-Hall.
- Yamneesri, J., & Kanthi-Herath, S. (2011). Board characteristic and corporate value: evidence from Thailand. *Emerald Group Publishing Limited*, 10(3), 279-291.

ภาคผนวก ก.

ภาคผนวก ก.

บริษัทที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ในการทำงานวิจัย ระหว่าง ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ.2560
เรื่อง ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่า
กิจการ กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100

ลำดับ	ประเภทอุตสาหกรรม	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
1	กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์ เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	MINT
2	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	AMATA
3	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	AP
4	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)	BLAND
5	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)	CK
6	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	CPN
7	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน)	ITD
8	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	LH
9	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)	LPN
10	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	QH
11	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)	SIRI
12	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท ศุภาลัย จำกัด (มหาชน)	SPALL
13	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท ซิโน-ไทย เอ็นจีเนียริ่งแอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	STEC
14	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท เอสทีพี แอนด์โอ จำกัด (มหาชน)	STPI
15	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท ปูนซีเมนต์ จำกัด (มหาชน)	SCC

	ก่อสร้าง		
16	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)	TPIPL
17	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการ ก่อสร้าง	บริษัท ทีทีซีแอล จำกัด (มหาชน)	TTCL
18	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	EGCO
19	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)	PTT
20	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	IRPC
21	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	BCP
22	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	BANPU
23	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิต ปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	PTTEP
24	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	ADVANC
25	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	DTAC
26	กลุ่มทรัพยากร	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	THCOM
27	กลุ่มบริการ	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า จำกัด (มหาชน)	CENTEL
28	กลุ่มบริการ	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	CPALL
29	กลุ่มบริการ	บริษัท โฮมโปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	HMPRO
30	กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส (มหาชน)	IVL
31	กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	บริษัท พีทีที โกลบอน เคมีคอล จำกัด (มหาชน)	PTTGH

ภาคผนวก ข.

ภาคผนวก ข.

แบบเก็บข้อมูลกระตาศทำกาาร (Working Paper) ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่าง ปี พ.ศ. 2554 – ปี พ.ศ. 2560 ระยะเวลา 7 ปี

เรื่อง ผลกระทบหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

แบบเก็บข้อมูลกระตาศทำกาารนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของบริษัทและข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงาน (X=ตัวแปรอิสระ)

ตอนที่ 2 แบบเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ (Y1=ตัวแปรตาม)

ตอนที่ 3 แบบเก็บข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ากิจการ (Y2=ตัวแปรตาม)

ตอนที่ 4 แบบเก็บข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของกิจการและประเภทอุตสาหกรรม (ตัวแปรควบคุม)

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของบริษัทและข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงาน

1.1 ชื่อ บริษัท..... ชื่อย่อ (รหัส).....ปีที่ก่อตั้ง.....

1.2 ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม

☐ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	☐ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้า
☐ กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	☐ กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร
☐ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	☐ กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

1.3 การรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19

ปี พ.ศ.	ทางเลือกวิธีการรับรู้หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน				
	1.รับรู้วิธี โดยทันที	2.รับรู้วิธีค่าใช้จ่าย ตามวิธีเส้นตรงภายใน ระยะเวลา 5 ปี	3.รับรู้วิธีโดย ปรับกำไรสะสม ณ ต้นงวด	4.รับรู้โดยใช้ วิธีปรับ ย้อนหลัง	5.ไม่ระบุ นโยบายที่ ชัดเจน
พ.ศ. 2554					
พ.ศ. 2555					
พ.ศ. 2556					
พ.ศ. 2557					
พ.ศ. 2558					
พ.ศ. 2559					
พ.ศ. 2560					

ตอนที่ 2 แบบเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้สามารถวัดได้ 2 อัตราส่วนหนี้สิน

2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)

หนี้สินรวม	ส่วนของผู้ถือหุ้น	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
พ.ศ.2554	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2554
พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2555
พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2556
พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2557
พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2558
พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2559
พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2560

2.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt ratio)

หนี้สินรวม	สินทรัพย์รวม	อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2554	พ.ศ.2554
พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2555
พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2556
พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2557
พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2558
พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2559
พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2560

ตอนที่ 3 แบบเก็บข้อมูลการวัดผลการดำเนินงานมูลค่ากิจการ โดยใช้ Tobin's Q

ปี พ.ศ.	มูลค่าตาม ราคาตลาด	มูลค่าตามบัญชี หนี้สินระยะสั้นและ ระยะยาว	สินทรัพย์รวม	มูลค่ากิจการ
พ.ศ. 2554				
พ.ศ. 2555				
พ.ศ. 2556				
พ.ศ. 2557				
พ.ศ. 2558				
พ.ศ. 2559				
พ.ศ. 2560				

ตอนที่ 4 แบบเก็บข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของกิจการและประเภทอุตสาหกรรม

4.1 ขนาดของกิจการวัดจาก ลอการิทึมธรรมชาติจากสินทรัพย์รวมของบริษัท

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์			
ปี พ.ศ.	LN	สินทรัพย์รวม (TA)	ขนาดของกิจการ = LN(TA)
พ.ศ. 2554	LN		พ.ศ. 2554
พ.ศ. 2555	LN		พ.ศ. 2555
พ.ศ. 2556	LN		พ.ศ. 2556
พ.ศ. 2557	LN		พ.ศ. 2557
พ.ศ. 2558	LN		พ.ศ. 2558
พ.ศ. 2559	LN		พ.ศ. 2559
พ.ศ. 2560	LN		พ.ศ. 2560

4.2 ประเภทอุตสาหกรรม (Industry) โดยใช้ตัวแปรหุ่นในการกำหนด

ประเภทอุตสาหกรรม	ตัวย่อตัวแปรหุ่น	เลข 1 แทน อุตสาหกรรมที่ใช้	เลข 0 แทน อุตสาหกรรมอื่น
1.กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี	(IND0)		
2.กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร และอาหาร	(IND1)		
3.กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้า อุตสาหกรรม	(IND2)		
4.กลุ่มอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	(IND3)		
5.กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร	(IND4)		
6.กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	(IND5)		

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นางสาว สุดารัตน์ มะดีเ้ายะ
รหัสประจำตัวนักศึกษา 5910521707
วุฒิการศึกษา วุฒิการศึกษา

วุฒิ
บัญชีบัณฑิต

ชื่อสถาบัน
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

ปีที่สำเร็จการศึกษา
2557

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

พนักงานบัญชี โครงการบ้านสุขใจนราธิวาส

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

สุดารัตน์ มะดีเ้ายะและเอกฤทธิ แก้วประพันธ์. (2562, 29 มิถุนายน). ผลกระทบหนี้สิน
ผลประโยชน์พนักงานต่อความสามารถในการชำระหนี้และมูลค่ากิจการ (การ
ประชุมวิชาการระดับชาติด้านบริหารจัดการครั้งที่ 11 ประจำปี 2562, คณะ
วิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).